

Antoine de Saint-Exupery

Micul print

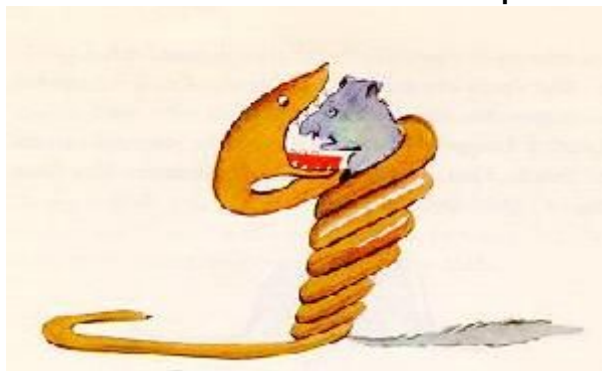
Cu ilustratiile autorului

Lui Leon Werth

Copiilor le cer iertare ca am inchinat aceasta carte unui om mare. Am un motiv serios: acest om mare e cel mai bun prieten din cati am eu pe lume. Mai am un motiv: acest om mare poate sa priceapa totul, chiar si cartile pentru copii. Am si al treilea motiv: acest om mare traieste in Franta, unde sufera de foame si frig. Are multa nevoie de mangaiere. Daca toate motivele insirate nu sunt de ajuns, tin ca aceasta carte s-o inchin atunci copilului de odinioara, caci si acest om mare a fost candva copil. Toti oamenii mari au fost candva copii. (Dar putini dintre ei isi mai aduc aminte.) Asa ca fac urmatoarea indreptare:

*Lui Leon Werth
pe cand era baietel*

Odata, pe vremea cand aveam eu sase ani, am dat peste o poza minunata, intr-o carte despre padurile virgine, numita „*Intamplari traite*”. Infatisa un sarpe boa care inghitea o fiara salbatica. Iata copia acestui desen.

In cartea aceea se spunea: „*Serpii boa isi inghit prada dintr-o data, fara s-o mai mestece. Pe urma, nu mai sunt in stare sa se miste si dorm intruna, timp de sase luni, cat tine mistuitul*”.

M-am gandit atunci indelung la peripetiile din jungla si am izbutit sa fac la randu-mi, cu creion colorat, primul meu desen. Desenul numarul 1. Era asa:

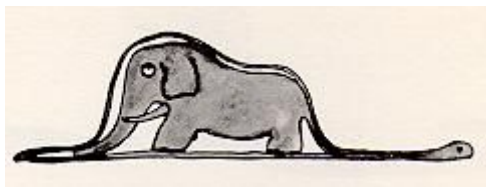

Le-am aratat oamenilor mari capodopera mea si i-am intrebat daca desenul acesta ii sperie.

Ei mi-au raspuns:

- De ce sa te sperii de-o palarie?

Desenul meu nu infatisa o palarie. Infatisa un sarpe boa care mistuia un elefant. Am desenat atunci sarpele boa pe dinauntru, pentru ca astfel sa poata pricepe si oamenii mari. Ei au intotdeauna nevoie de lamuriri. Desenul

meu numarul 2 era asa:

Oamenii mari m-au povatuit sa le las incolo de desene cu serpi boa, fie intregi, fie spintecati, si sa-mi vad mai degraba de geografie, de istorie, de aritmetica si de gramatica. Asa s-a facut ca, la varsta de sase ani, am

parasit o stralucita cariera de pictor. Nereusita cu desenul meu numarul 1 si cu desenul meu numarul 2 imi taiase orice curaj. Oamenii mari nu pricep singuri nimic, niciodata, si e obositor pentru copii sa le dea intruna lamuriri peste lamuriri.

Astfel ca a trebuit sa-mi aleg alta meserie si am invatat sa conduc avioane. Am zburat mai pretutindeni in lume, iar geografia, ce-i drept, mi-a fost de mare ajutor. Puteam, dintr-o privire, sa deosebesc China de Arizona. Lucru foarte folositor, daca te ratacesti in timpul noptii.

Asa ca eu, de-a lungul vietii mele, am avut o sumedenie de legaturi cu o sumedenie de oameni seriosi. Mi-am petrecut multa vreme printre oamenii mari. I-am cunoscut foarte indeaproape. Ceea ce nu mi-a imbunatatit parerea despre ei.

Cand intalneam pe cate cineva care-mi parea mai dezghetat la minte, il puneam la incercare cu ajutorul desenului meu numarul 1, de care niciodata nu m-am despartit. Voiam sa stiu daca avea o minte intr-adevar patrunzatoare. Numai ca raspunsul erau mereu acelasi: „*E o palarie*”. Atunci eu nu-i mai pomeneam nici de serpii boa, nici de padurile virgine, nici de stele. Cautam sa fiu pe intelesul lui. Stateam cu el de vorba despre bridge, despre golf, despre politica si despre cravate. Iar el era incantat ca facuse cunostinta cu un om atat de asezat.

Asa am trait eu, stingher, fara sa am cu cine sta intr-adevar de vorba, pana cand, o data, acum sase ani, am ramas in pana in pustiul Sahara. Mi se stricase ceva la motor. Si cum nu luasem cu mine nici mecanic, nici calatori, ma pregateam sa-ncerc de unul singur sa duc la bun sfarsit o reparatie anevoiasa. Era pentru mine o chestiune de viata si de moarte. Apa de baut, abia daca aveam pentru o saptamana.

In prima noape, deci, am dormit acolo, pe nisip, la mii de leghe departare de orice asezare oameneasca. Eram mai singur chiar decat naufragiatul pe o pluta, in mijlocul oceanului. Asa ca va inchipuiti uimirea mea, cand deodata, in revarsat de zori, m-am pomenit ca ma trezeste un glascior ciudat. Rostea:

- Te rog... deseneaza-mi o oaie!

- Cum?

- Deseneaza-mi o oaie...

Am sarit in picioare, ca lovit de trasnet. M-am frecat bine la ochi. Am privit cu luare-aminte. Si-am vazut un omulet cu totul nemaipomenit, care ma scruta cu gravitate. Iata cel mai bun portret pe care, mai tarziu, am izbutit sa i-l fac.

Desenul meu e insa, bineinteles, mult mai putin fermecator decat modelul. Nu e vina mea. Pe cand aveam sase ani, oamenii mari ma facusera sa-mi pierd orice incredere in cariera mea de pictor si, in afara de serpi boa intregi si de serpi boa spintecati, nu mai invatasem sa desenez nimic altceva.

Prin urmare, priveam cu ochi mari de uimire la aratarea aceea. Nu uitati ca ma aflam la mii de leghe departare de orice taram locuit. Or, omuletul meu nu parea a fi nici ratacit, nici mort de oboseala, nici mort de foame, nici mort de sete, nici mort de frica. Nu avea deloc infatisarea unui copil pierdut in inima pustiiului, la mii de leghe departare de orice taram locuit. Cand, in sfarsit, am fost in stare sa vorbesc, l-am intrebat: - Bine, dar... ce cauti tu aici?

Iar el rosti atunci din nou, incetisor, cerandu-mi parca un lucru din cale-afara de insemnat:

- Te rog... deseneaza-mi o oaie!

In fata unei taine prea coplesitoare, nici nu mai cutezi sa te impotrivesti. Oricat de nefiresc mi se parea mie lucrul acesta acolo, la mii de leghe departare de orice asezare omeneasca, si cu toata primejdia de moarte in care ma aflam, mi-am scos din buzunar stiloul si o foaie de hartie. Insa mi-am adus atunci aminte ca studiasem indeosebi geografia, istoria, aritmetica si gramatica si i-am spus omuletului acelaia (cam posomorandu-ma) ca nu ma pricep sa desenez. El mi-a raspuns: - Nu-i nimic. Deseneaza-mi o oaie.

Cum eu niciodata nu mai desenasem o oaie, i-am facut unul dintre desenele acelea doua, singurele de care ma stiam in stare. Cel cu sarpele boa intreg. Si-am incremenit, auzind ca omuletul imi spune: - Nu! Nu! Nu vreau un elefant in pantecele unui sarpe boa! Un sarpe boa e foarte primejdios, iar un elefant te incurca foarte mult. La mine acasa-i foarte stramt. Eu de-o oaie am nevoie. Deseneaza-mi o oaie!

Asa incat am desenat.

El s-a uitat atent, apoi a zis:

- Nu! Asta-i tare bolnava.

Fa-mi alta!

Am desenat alta:

Prietenul meu a zambit cu dragalassenie si ingaduinta:

- Numai ca... vezi si tu... aceasta nu-i oaie, e berbec. Are coarne...

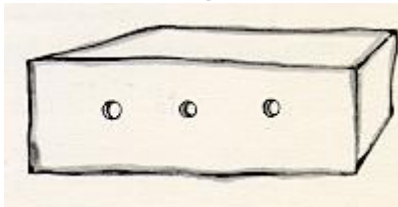
Am facut, prin urmare, desenul din nou.

El insa mi l-a dat inapoi, ca si pe cele de mai inainte:

- Asta-i prea batrana. Eu vreau o oaie care sa traiasca mult.

Atunci, pierzandu-mi rabdarea, deoarece ma zoream sa ma apuc de demontarea motorului, i-am facut la repezeala desenul urmator.

Si i-am spus, intr-o doara:

- Aceasta e lada! Oaia care-ti trebuie se afla inauntru.

Dar am vazut cu uimire cum chipul micului meu judecator se lumineaza:

- Chiar asa mi-o si doream! Crezi ca oaia asta are nevoie de multa iarba?

- De ce ma-ntrebi?

- Pentru ca la mine acasa-i tare stramt...

- Negresit ii va ajunge. Ti-am dat o oaie mititica.

El s-a aplecat asupra desenului:

- Nu chiar asa de mititica... la te uita! A adormit...

Si asa l-am cunoscut pe micul print.

Mi-a trebuit un timp indelungat, pana cand sa pot pricepe dincotro venea. Micul print, care imi punea o multime de intrebari, parea ca niciodata nu le aude pe-ale mele. Nu m-am lamurit deplin decat incetul cu incetul, si asta datorita unor cuvinte pe care le rostea intamplator. Asa, de pilda, cand a dat cu ochii de avionul meu (avionul nu vi-l desenez, e un desen mult prea greu pentru mine), m-a intrebat: - Ce bazaconie mai e si asta?

- Nici o bazaconie. Asta zboara. E un avion. Avionul meu.

Si i-am adus la cunostinta, cu mandrie, ca eu zbor. Atunci el a exclamat:

- Cum? Ai cazut din cer?

- Da, i-am intors-o eu cu modestie.

- O! asta-i buna...

Si micul print izbucni intr-un dragalas hohot de ras, care pe mine m-a suparat destul de mult. Mie nu-mi place sa rada nimeni de nenorocirile mele. Apoi, adauga: - Atunci si tu vii tot din cer! De pe ce planeta esti?

Intrezarind pe loc o licarire in taina care il invaluia, l-am intrebat numaidecat:

- Va sa zica, tu vii de pe alta planeta?

El insa nu mi-a dat nici un raspuns. A clatinat incet din cap, uitandu-se la avionul meu:

- Ce-i drept, cu asta nici nu poti sa vii prea de departe...

Si multa vreme s-a pierdut in visare.

Apoi si-a scos oaia din buzunar si s-a cufundat in contemplarea comorii sale.

Va inchipuiti cat de mult m-a putut nedumeri crampeiul lui de marturisire in legatura cu „*celelalte planete*”. De aceea m-am straduit sa aflu mai multe.

- Dincotro vii tu, prichindelule? Unde e „*acasa la tine*”? Unde vrei tu sa-mi duci oaia?

Mi-a raspuns, dupa o tacere ingandurata:

- E bine ca mi-ai dat si-o lada; asa, va avea si ea o casa peste noapte.

- Sigur ca da. Si daca esti cuminte, am sa-ti dau si-o funie, ca s-o priponesti in timpul zilei. Si-un tarus.

Propunerea asta, dupa cat mi s-a parut, il mira pe micul print:

- S-o priponesc? Ce idee nastrusnica!
- Pai, daca n-o priponesti, se duce cine stie unde si se pierde...

Si din nou prietenul meu izbucni intr-un hohot de ras:

- Si unde-ai vrea sa se duca?
- Oriunde. Unde-o vedea cu ochii...?

Micul print rosti atunci cu multa seriozitate:

- Nu-i nimic. La mine-acasa e atat de stramt. Si, cuprins de-o usoara melancolie, adauga:
- Unde-oi vedea cu ochii nu poti ajunge prea departe...

IV

Aflasem astfel inca un lucru foarte insemnat: anume ca planeta lui de bastina abia de intrecea marimea unei case!

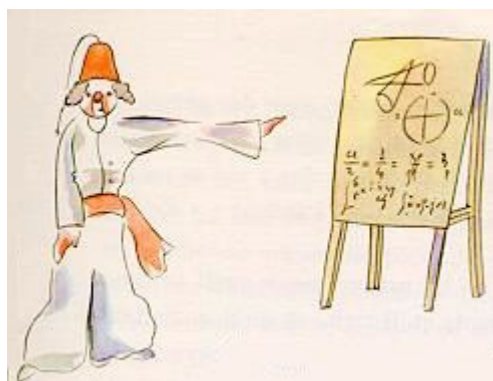
Ceea ce nu prea avea cum sa ma mire.

Stiam bine ca, in afara de marile planete precum Pamantul, Jupiter, Marte, Venus, carora li s-a dat cate un nume, pe lume se mai afla o puzderie de alte planete, uneori atat de mici, incat numai anevoie le poti zari cu telescopul. Cand un astronom descopera vreuna din ele, ii da in loc de nume, un numar. De pilda, ii zice: „*Asteroidul 3251*”.

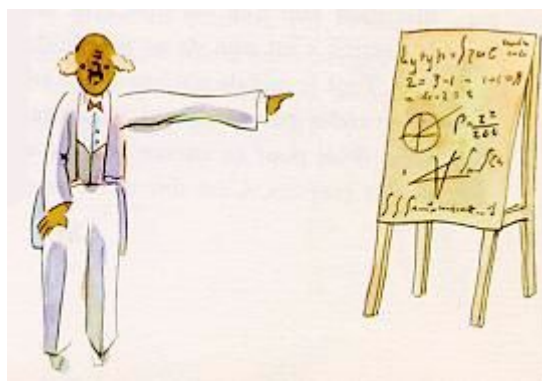
Am temeinice motive sa cred ca planeta de pe care venea micul print era asteroidul B-612. Acest asteroid nu a fost zarit decat o singura data, cu telescopul, in 1909, de catre un astronom turc.

Acesta a facut atunci, cu prilejul unui Congres International de Astronomie, o mare demonstratie a descoperirii sale. Nimeni insa nu i-a dat crezare, din pricina hainelor pe care le purta. Asa sunt oamenii mari.

Din fericire pentru faima asteroidului B-612, un dictator turc a poruncit poporului sau, sub pedeapsa cu moartea, sa se imbrace ca europenii.

Astronomul a mai facut o demonstratie, in 1920, imbracat de asta data intr-un frac foarte elegant. Si toata lumea, acum, a fost de aceeasi parere cu el.

Daca v-am povestit aceste amanunte cu privire la asteroidul B-612 si daca v-am destainuit numarul lui, am facut-o din pricina oamenilor mari. Oamenilor mari le plac cifrele. Cand le vorbiti despre un nou prieten, ei niciodata nu va pun intrebari asupra lucrurilor cu adevarat insemnate. Nu va intreaba niciodata: „*Ce sunet are glasul lui? Ce jocuri ii plac mai mult? Face colectie de fluturi?*” Ci intreba: „*Cati ani are? Cati frati are? Cate kilograme cantareste? Cat castiga tatal lui?*” Numai atunci ei cred ca il cunosc. Daca le spui oamenilor mari: „*Am vazut o casa frumoasa, din caramizi trandafirii, cu muscate la ferestre si cu porumbei pe acoperis...*” ei nu sunt in stare sa-si inchipuie cum arata o asemenea casa. Lor trebuie sa le spui: „*Am vazut o casa care costa o suta de mii de franci*”. „*Ce frumoasa e!*” vor exclama atunci.

Micul print pe asteroidul B612

Tot asa, daca le spui: „*Drept marturie ca micul print a existat intr-adevar sta si faptul ca era o fiinta incantatoare, ca radea si ca-si dorea o oaie. Cand cineva isi doreste o oaie, e o marturie ca exista*”, ei vor ridica din umeri si vor socoti ca nu esti decat un copil! Dar daca le spui: „*Planeta de pe care venea micul print e asteroidul B612*”, atunci va vor crede si va vor lasa in pace cu intrebarile lor. Asa sunt ei. Nu trebuie sa le-o luati in nume de rau. Copiii se cuvine sa fie foarte ingaduitori cu oamenii mari.

Fireste insa ca noua, celor care stiu ce-n-seamna viata, putin ne pasa de cifre! Mi-ar fi placut si mie sa incep aceasta povestire in felul basmelor. Mi-ar fi placut sa spun asa: „*A fost odata un mic print, care traia pe o planeta doar cu putin mai mare decat el si care simtea nevoia unui prieten...*” Astfel, acelora ce stiu ce-n-seamna viata, totul le-ar fi aparut cu mult mai plin de adevar.

Caci mie nu-mi place sa-mi citeasca nimeni cartea in chip usuratic. O mare amaraciune ma cuprinde in timp ce povestesc aceste amintiri. Sunt sase ani de cand prietenul meu, luandu-si oaia, a plecat. Daca incerc sa-l zugravesc aici, e pentru ca nu vreau sa-l uit. E lucru trist sa uiti un prieten. Nu oricine a avut un prieten. Si s-ar putea sa ajung asemeni oamenilor mari, care nu se mai gandesc decat la cifre. Asa ca iata inca un motiv pentru care mi-am cumparat o cutie cu vopsele si creioane. E greu, la varsta mea, sa te apuci de desenat, cand niciodata n-ai mai incercat sa desenezi altceva in afara de un sarpe boa intreg si de un sarpe boa spintecat, pe cand aveai sase ani! Voi vauta, fireste, sa fac portretele cele mai asemanatoare cu putinta. Nu sunt insa tocmai sigur ca voi izbuti. Cate un desen mai treaca-mearga, un altul insa nu mai seamana defel. Mai gresesc cate putin si cand e vorba despre inaltime. Aici, micul print e prea mare. Colo, prea mic. Sovai, de asemenea, cand ajung la culoarea vesmintelor sale. Si atunci bajbai cand asa, cand altminteri, cand mai bine, cand mai rau. Voi mai gresi, apoi, in privinta unor amanunte mai de seama. Dar asta trebuie sa mi-o iertati. Prietenul meu nu dadea niciodata explicatii. Credea, poate, ca-i seman. Eu insa, din nefericire, nu sunt in stare sa deslusesc oile prin scandura lazilor. Poate sunt intrucatva asemeni oamenilor mari. Trebuie sa fi imbatranit si eu.

V

Descopeream in fiecare zi cate ceva in legatura cu planeta, cu plecarea, cu calatoria lui. Lucrul acesta se petrecea incetul cu incetul, pe masura ce-i scapa intamplator cate un gand. Asa se face ca, in cea de-a treia zi, am aflat de napasta baobabilor.

A fost tot datorita oii, caci deodata micul print m-a intrebat, cuprins parca de-o mare indoiala:

- E-adevarat, nu-i asa, ca oile mananca arbusti?
- Da. E adevarat.
- Aha! Imi pare bine.

Nu intelegeam de ce era atat de important ca oile sa manance arbusti. Dar micul print adauga:

- Atunci inseamna ca mananca baobabi?

I-am explicat micului print ca baobabii nu sunt arbusti, ci niste arbori cat bisericile de mari si ca, daca ar lua el chiar si o intreaga turma de elefanti, turma asta nu i-ar putea veni de hac nici macar unui singur baobab.

Ideea cu turma de elefanti il facu pe micul print sa rada:

- Ar trebui pusi unii peste altii:

Dar adauga deindata, cu intelepciune:

- Baobabii inainte de a creste mari sunt si ei mici.

- Chiar asa! Dar de ce vrei tu ca oile sa manance puietii de baobab?

Mi-a raspuns: „*Pai dar! Vezi bine*” ca si cand ar fi fost vorba de un lucru foarte limpede. Si a trebuit sa-mi pun mintea la grea incercare, ca sa aflu singur dezlegarea.

Si, intr-adevar, pe planeta micului print se gaseau, ca pe toate planetele, si ierburi bune si ierburi rele. Prin urmare, seminte bune, de ierburi bune si seminte rele, de ierburi rele. Numai ca semintele n-ai cum sa le vezi. Ele dorm in tainita pamantului, pana cand i se nazare cate uneia sa se trezeasca. Atunci incepe sa se intinda si scoate la soare, mai intai cu sficiune, un firicel plin de farmec si nevatamator. Daca e vorba despre un fir de ridiche ori de trandafir, il poti lasa sa creasca-n voia lui. Dar daca-i vorba despre o planta rea, trebuie s-o smulgi numaidecat, chiar din clipa in care ai descoperit-o. Or, pe planeta micului print se aflau niste seminte ingrozitoare... semintele de baobab. Pamantul planetei era plin de ele. Iar de un baobab, deca prinzi de veste prea tarziu, nu te mai poti descotorosi niciodata. Napadeste intreaga planeta. O strapunge cu radacinile. Si daca planeta este prea mica, si daca baobabii sunt prea multi, o fac sa sara-n aer.

- E ceva ce tine de disciplina, mi-a marturisit mai tarziu micul print. Dupa ce te-ai dichisit de dimineata, trebuie sa dichisesti cu grija si planeta. trebuie sa te straduiesti sa smulgi intotdeauna baobabii, de indata ce-i deosebesti de tufele de trandafir, cu care se aseamana mult, cand sunt foarte mici. E o treaba foarte plicticoasa, dar foarte usoara.

Si, intruna din zile, m-a povatuit sa-mi dau silinta si sa fac un desen frumos, cu ajutorul caruia lucrul acesta sa le intre bine in cap copiilor de pe meleagurile mele. „Daca vor calatori candva - imi spunea el - s-ar putea sa le fie de folos. Uneori, de lasi o treaba pentru mai tarziu, nu-i nici o paguba.

Cand e insa vorba de baobabi, intotdeauna se intampla o groaznica nenorocire. Stiam undeva o planeta locuita de un trandav. Nu luase seama la trei copacei..."

Iar eu, sub indrumarile micului print, am desenat aceasta planeta. Mie unuia, nu-mi prea place sa fac pe moralistul. Insa primejdia baobabilor e atat de putin cunoscuta si neajunsurile care il pandesc pe acela ce s-ar rataci pe un asteroid sunt atat de mari, incat, de asta data, ma abat de la tacerea mea. Si spun: „*Copii! Fiti atenti la baobabi!*” Doar de aceea m-am trudit atata cu acest desen, ca sa le dau de veste prietenilor mei ca-i paste o primejdie pe langa care trec de multa vreme, ca si mine, fara sa-si dea seama. Povata merita atata osteneala. Poate va veti pune intrebarea: „*Oare de ce in cartea asta nu se gasesc si alte desene, la fel de marete, ca desenul cu baobabii?*” Raspunsul este foarte simplu: am incercat, dar n-am izbutit. Cand am desenat baobabii, am fost insufletit de simtamantul ca nu e nici o clipa de pierdut.

Baobabii

VI

O! Print micut, descopeream asa, putin cate putin, taina micii si insinguratei tale vietii. Timp indelungat tu n-avusesesi, ca sa te desfeti, decat farmecul apusurilor de soare. Un proaspat amanunt, pe care l-am aflat in cea de-a patra zi, de dimineata, cand mi-ai spus: - Tare mult imi plac apusurile soarelui. Haide sa vedem un apus de soare...

- Dar trebuie sa asteptam...

- Ce sa asteptam?

- Sa asteptam ca soarele sa apuna.

La inceput ai fost nedumerit, apoi ai ras de tine insuti. Si mi-ai spus:

- Mereu ma cred la mine-acasa!

Intr-adevar. Cand in Statele Unite e amiaza, soarele, cum prea bine se stie, apune peste Franta. Ar fi de-ajuns dac-ai putea sa mergi pentru un singur minut in Franta, ca sa privesti apusul soarelui. Din nefericire, Franta-i prea departe. Insa tu, pe atat de mica ta planeta n-aveai decat sa-ti muti scaunul cu cativa pasi mai incolo. Si, ori de cate ori doreai, priveai apusul soarelui...

- Intr-o zi, am vazut cum asfinteste soarele de patruzeci si trei de ori!

Si ai adaugat, putin dupa aceea:

- Stii... cand esti trist, iti place sa privesti apusul soarelui...

- Erai deci atat de trist in ziua celor patruzeci si trei de asfintituri?

Dar micul print nu mi-a raspuns.

VII

În cea de-a cincea zi, tot datorită oii, mi se dezvăluie și această taină din viața micului print. Deodată, fără nici o pregătire, mi-a pus o întrebare, rod al unor gânduri multă vreme framântate în tăcere: - O oaie, dacă mănâncă arbuștii, mănâncă și florile?

- O oaie mănâncă tot ce nimereste.

- Chiar și florile cu spini?

- Da. Chiar și florile cu spini.

- Păi atunci, spinii la ce folosesc?

Nu știu. Eram, în clipa aceea, foarte ocupat cu motorul meu, mă căzneau cu desurubatul unui bulon din cale-afară de întepenit. Mă cuprinsese îngrijorarea, căci până se dovedea deosebit de gravă, iar apa de băut, imputinându-se, mă făcea să mă tem de tot ce poate fi mai rău.

- Spinii, atunci, la ce folosesc?

Micul print, de vreme ce punea o întrebare, nu renunța niciodată la ea. Necăjit din pricina bulonului, i-am spus și eu ce mi-a trecut prin minte: - Spinii nu folosesc la nimic. Sunt curată raută din partea florilor!

- Vai!

Însă, după o tăcere, mi-a strigat, cu un fel de dusmanie parca:

- Nu te cred! Florile-s plapande. Sunt neștiutoare. Își fac și ele curaj cum pot. Se cred grozave cu spinii lor...

Nu i-am răspuns nimic. În clipa aceea, tocmai îmi spuneam: „*Dacă bulonul asta se mai încapătânează mult, îi dau una cu ciocanul, de sare cat-colo!*”

Micul print din nou mă tulbura din gândurile mele: - Și tu crezi că florile...

- Ba deloc! Ba deloc! Nu cred nimic! Ti-am spus ce mi-a trecut prin minte! Eu, unul, mă îndeletnicesc cu treburi serioase!

El se uita incremenit la mine:

- Cu treburi serioase!

Mă vedea așa, cu ciocanul în mână și cu degetele negre de ulei, aplecat asupra unui lucru care lui i se părea foarte urât.

- Vorbesti întocmai ca oamenii mari!

Cuvintele acestea m-au facut sa ma rusinez putin. El insa, neindurator, adauga:

- Toate le incurci... toate le amesteci!

Era, intr-adevar, foarte suparat. Suvitele-i de aur tremurau in vant:

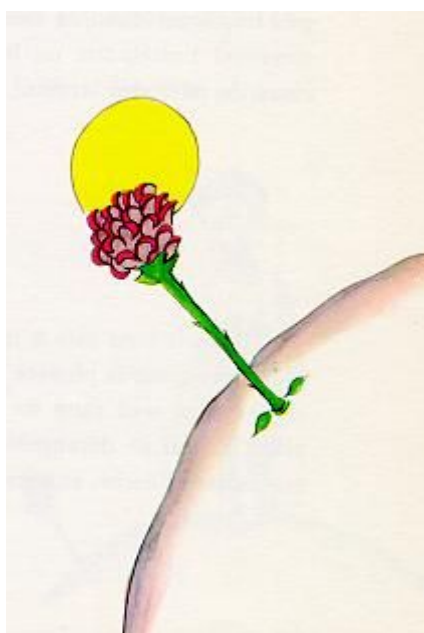
- Stiu undeva o planeta pe care se afla un Domn roscovan. Care n-a mirosit niciodata o floare. N-a privit niciodata o stea. N-a iubit pe nimeni niciodata. N-a facut nimic altceva, niciodata, decat socoteli. Si toata ziua spune ca si tine: „*Eu sunt un om serios! Eu sunt un om serios!*” si nu mai poate de trufie. Acela insa nu e om, e o ciuperca!

- O ce?

- O ciuperca!

Micul print se facuse palid de manie.

- De milioane de ani, florile-si fauresc spini. Cu toate acestea, oile, de milioane de ani, mananca florile. Si oare nu e lucru serios, cand vrei sa intelegi de ce-si dau ele atata osteneala sa-si faureasca niste spini care nu le folosesc la nimic? Nu e ea mai serioasa si mai importanta decat socotelile unui Domn gras si roscovan? Si daca stiu o floare care-n lume n-are seaman si care nu traieste-n alta parte decat numai pe planeta mea, si daca intr-o buna dimineata o oaie mititica e in stare s-o nimiceasca, asa, dintr-o lovitura, fara sa-si dea seama de ceea ce face, nici asta nu-i un lucru important?

Se imbujora-n obraji, pe urma spuse mai departe:

- Cand cineva a indragit o floare cum numai una singura se afla intre milioanele si milioanele de stele, lucrul acesta e de-ajuns pentru ca el,

privindu-le, sa fie fericit. „*Floarea mea, isi spune el, e undeva, acolo*”... Dar daca oaia ii mananca floarea, pentru el e ca si cum, dintr-o data, toate stelele s-ar stinge! Si nici asta nu e important!

N-a mai putut rosti nici un cuvânt. A izbucnit deodata in hohote de plans. Se asternuse noaptea. Eu imi lasasem sculele deoparte. Putin imi pasa acum de ciocan, de bulon, de sete si de moarte. Pe o stea, pe o planeta, pe planeta mea, Pamantul, se afla un print micut care trebuia alinat! L-am luat in brate. L-am leganat. Am vorbit cu el: - Floarea pe care tu ai indragit-o nu-i in pericol... Am sa-ti desenez o botnita pentru oaia ta... Florii am sa-i desenez o armura... Am sa...

Nu prea stiam ce sa-i spun. Ma simteam tare neindemanatic. Nu stiam cum sa-l impac, cum sa-i mai intru in voie... Intr-atat de tainic e taramul lacrimii.

VIII

Aveam, in scurta vreme, sa cunosc aceasta floare mai in amanunt. Pe planeta micului print crescusera dintotdeauna flori ca toate florile, impodobite doar cu cate o singura cununa de petale, si care se multumeau cu foarte putin loc, si care nu suparau pe nimeni. Rasureau de dimineata, printre ierburi, si pe urma, seara, se stingeau. Aceasta insa incoltise intr-o buna zi dintr-o samanta adusa de nu se stie unde, iar micul print luase foarte indeaproape seama la cresterea mladitei celei noi, care nu se asemuia prin nimic cu celelalte mladite. Se putea sa fie un nou soi de baobab! Tulpinita insa, la putina vreme, se opri din crestere si prinse a fauri o floare. Micul print, vazand bobocul urias ce se implinea sub ochii lui, simtea ca trebuie sa se iveasca dinlauntru o minune de faptura; insa floarea, dornica a fi cat mai frumoasa, nu mai ispravea, la adapostul incaperii sale verzi, cu pregatirile. Isi alegea culorile cu grija. Se imbraca pe indelete, potrivindu-si petalele una cate una. Nu voia sa se infatiseze mototolita, ca macii. Nu voia sa se arate decat in deplina stralucire a frumusetii sale. Ei, bine, da! era foarte cocheta! Gateala ei cea tainica tinuse astfel zile si zile de-a randul. Si iata ca intr-o buna dimineata, chiar la rasaritul soarelui, se ivi si dumneaei.

Si tocmai ea, care atat de migalos trudise, casca si zise:

- Vai! Abia m-am trezit... Te rog sa ma ierti... N-am apucat nici sa ma pieptan...

Micul print atunci nu-si mai putu stapani admiratia:

- Cat esti de frumoasa!

- Nu-i asa? ii raspunse cu gingasie floarea. Si m-am nascut o data cu soarele...

Micul print descoperi ca floarea aceasta nu prea stia ce-i modestia, insa era atat de tulburatoare!

- Mi se pare ca e ora micului dejun - adaugase ea numaidecat - de-ai avea bunatatea sa te gandesti si la mine...

Si micul print, fastacit, ducandu-se in cautarea unei stropitori cu apa proaspata, ospatase floarea.

Astfel ajunsese ea sa-l chinuiasca, in curand, cu vanitatea ei nitel banuitoare. Asa, de pilda, intr-o zi, pe cand ii vorbea despre cei patru spini ai sai, ii spusese micului print: - N-au decat sa pofteasca tigrii cu ghearele lor!

- Pe planeta mea nu se afla tigri - o corectase micul print - si-apoi, tigrii nu mananca iarba.

- Eu nu sunt o iarba - raspunsese cu gingasie floarea.

- Te rog sa ma ierti...

- Nu mi-e deloc frica de tigri, dar mi-e groaza de curent. N-ai avea cumva un paravan?

„Groaza de curent... nici o pricopseala pentru o planta - isi zise micul print. Floarea asta e tare sucita...”

- Sa ma acoperi, seara, cu un clopot de sticla. E foarte frig aici la dumneata. Esti rau asezat. Acolo, de unde vin eu...

Aici insa se opri. Ea venise din samanta. Nu avea de unde sa stie cum e pe alte taramuri.

Rusinata ca se daduse de gol cu o minciuna urzita atat de stangaci, tusise de cateva ori, ca sa arunce vina asupra micului print: - Si paravanul...?

- M-as fi dus sa-l caut, dar vorbeai cu mine!

Si-atunci floarea isi intetise tusea pentru ca el sa se simta totusi cuprins de remuscari.

Astfel micul print, in ciuda bunavointei si a iubirii sale, isi pierduse curand increderea in ea. Pusese pret pe niste vorbe fara insemnatate si ajunsese foarte nefericit.

- Nu trebuia sa-mi pun mintea cu ea - mi-a marturisit el intr-o zi. Nu trebuie sa-ti pui niciodata mintea cu florile. Trebuie doar sa le privesti si sa le mirosi. Floarea mea inmiresma planeta, insa eu n-am stiut sa ma bucur de lucrul acesta. Povestea aceea cu ghearele, care m-a necajit atat de mult, ar fi trebuit sa ma induioseze...

Mi-a mai marturisit:

- N-am fost in stare sa pricep nimic! Trebuia sa o judec dupa fapte, nu dupa vorbe. Mireasma ei ma imbata si ma insenina. N-ar fi trebuit sa fug de acasa niciodata! Trebuia ca dincolo de bieteile ei sireticluri, sa-i ghicesc duiosia. Florile sunt atat de ciudate, dar eram prea mic ca sa stiu cum s-o iubesc.

IX

Cred ca micul print, cand a fugit de-acasa, s-a slujit de pribegirea unor pasari calatoare. In dimineata plecarii, a facut o mare randuiala pe planeta. A curatat cu grija hornurile vulcanilor activi. Avea doi vulcani activi. Numai buni pentru a-si incalzi gustarea de dimineata. Mai avea si un vulcan stins. Insa, dupa cum spunea el: „*Nu se stie niciodata!*” Asa incat a curatat deopotriva si vulcanul stins. Vulcanii, daca sunt bine curatati, ard domol si linistit, fara eruptii. Eruptiile vulcanice sunt ca focurile care rabufnesc pe horn. De buna seama, noi, cei de pe Pamant, suntem mult prea marunti pentru a ne curata vulcanii. De aceea ne si pricinuiesc o multime de neajunsuri.

A curatat cu grija hornurile vulcanilor activi

Micul print, cuprins de o usoara tristete, smulse apoi si ultimii puieti de baobab. Deoarece credea ca nu se va intoarce niciodata. Toate acele treburi obisnuite i se parura insa, in dimineata aceea, nespuse de dragi. Iar pe cand stropea, pentru cea din urma oara, floarea, si se pregatea sa o puna la adăpost sub clopotu-i de sticla, se pomeni ca-i vine-a plange.

- Ramai cu bine, ii spuse florii.

Ea insa nu-i raspunse.

- Ramai cu bine, spuse el din nou.

Floarea tusi, dar nu din pricina racelii.

- Am fost o proasta, ii zise ea in cele din urma. Iti cer iertare. Cauta sa fii fericit.

Micul print se mira ca nu-l mai dojeneste. Ramase locului, descumpanit, cu clopotul de sticla in mana. Nu stia ce sa mai creada despre aceasta blandete.

- Ei bine, da, te iubesc, zise floarea. N-ai banuit nimic, din vina mea. Dar n-are nici o importanta. Si tu ai fost la fel de prost ca si mine. Cauta sa fii fericit ... Lasa clopotul de sticla-n pace. Nu mai am nevoie de el.

- Bine, dar vantul ...

- Nu sunt chiar atat de racita ... Aerul proaspat al noptii are sa-mi priasca. Doar sunt o floare ...

- Bine, dar fiarele ...

- Trebuie totusi sa rabd vreo doua-trei omizi, daca vreau sa aflu cum arata fluturii. Pare-se c-ar fi ceva nespus de frumos. Altminteri, cine sa mai treaca pe la mine? Tu o sa fii departe ... Cat despre fiare, nu ma tem deloc. Am ghearele mele. Si-i arata, cu nevinovatie, cei patru spini ai sai. Apoi adauga:

- Si n-o mai lungi atata, e enervant! Te-ai hotarat sa pleci. Pleaca!

Deoarece nu voia ca el s-o vada plangand, atat era de mandra floarea ...

Cred ca micul print, cand a fugit de-acasa, s-a slujit de pribegirea unor pasari calatoare.

X

Se afla prin partile asteroizilor 325, 326, 327, 328, 329 si 330. Asa incat se apuca sa-i viziteze, ca sa-si caute de lucru pe-acolo si ca sa se instruiasca. Pe cel dintai asteroid traia un rege. Regele sedea, invesmantat in purpura si in hermina, pe un tron lipsit de orice podoaba, dar in acelasi timp mare.

- A! Iata un supus! striga regele cand il zari pe micul print.

Si micul print se intreba:

- Cum poate oare sa ma recunoasca, de vreme ce niciodata nu m-a mai vazut?

Dar nu stia ca lumea, pentru regi, e un lucru foarte simplu. Oamenii sunt, toti, niste supusi.

- Vino mai aproape, sa te vad mai bine, ii spuse regele, deosebit de mandru ca e rege pentru cineva.

Micul print cauta cu privirea un loc, ca sa se aseze, dar falnica hlamida de hermina incurca intreaga planeta. Ramase de aceea in picioare si, obosit cum era, incepu sa caste.

- Datina la curte nu ingaduie sa casti cand e regele de fata, ii spuse monarhul. Nu-ti dau voie sa casti.

- Nu ma pot opri, raspunse micul print, fastacit. Viu de la drum lung si sunt nedormit...

- Daca e asa, zise regele, iti poruncesc sa casti! De ani de zile n-am mai vazut pe nimeni cascand. Cascatul e o raritate pentru mine. Haide! Mai casca. E o porunca.

- Mi-e rusine... nu mai pot... rosti micul print rosind.

- Hm! Hm! facu regele. Daca e asa, iti... iti poruncesc ba sa casti, ba sa...

Se cam balbaia si parea jignit.

Caci regele tineea cu strasnicie ca nimeni sa nu-i incalce autoritatea. Nu ingadua nesupunerea. Era un monarh absolut. Fiind insa foarte cumsecade, nu dadea decat porunci chibzuite.

„Daca i-as porunci, avea obiceiul sa spuna, daca eu i-as porunci unui general sa se prefaca intr-o pasare de mare, si daca generalul nu s-ar supune, n-ar fi vina generalului. Ar fi vina mea.”

- As putea sa ma asez? cauta sa afle, cu sfiala, micul print.

Iti poruncesc sa te asezi! raspunse regele, tragand cu maretie o pulpana a hlamidei sale de hermina.

Micul print avea insa o nedumerire. Planeta era mica de tot. Atunci, peste cine domnea regele?

- Maria ta, zise el. Cer iertare ca intreb...

- Iti poruncesc sa intrebi! se grabi sa spuna regele.

- Maria ta... peste cine domnesti?

- Peste tot, raspunse regele cu aerul cel mai firesc.

- Peste tot?

Regele, cu un semn usor, ii arata planeta lui, celelalte planete si stelele.

- Peste toate astea? zise micul print.

- Peste toate astea! raspunse regele.

Caci nu era numai un monarh absolut, ci si un monarh universal.

- Si stelele te-asculta?

- De buna seama, zise regele.

Numaidecat m-asculta. Caci nu ingadui nesupunerea.

Asemenea atotputernicie il minuna pe micul print. Daca el ar fi avut-o, ar fi putut sa priveasca, nu doar patruzeci si patru, ci saptezeci si doua, sau chiar o suta, sau chiar douasute de apusuri de soare intr-o singura zi, fara a mai fi nevoie sa mute scaunul din loc! Si fiindca la amintirea micii lui planete parasite il cam incerca tristetea, cuteza a-i cere regelui sa-i faca un hatar: -

As vrea sa vad un asfintit de soare... Fa-mi aceasta placere... Porunceste soarelui sa asfinteasca...

- Daca eu i-as porunci unui general sa zboare din floare in floare, asemeni unui fluture, ori sa scrie o tragedie, ori sa se prefaca intr-o pasare de mare, si daca generalul nu mi-ar indeplini porunca, cine-ar fi de vina? El sau eu?

- Maria ta, zise cu hotarare micul print.

- Intocmai. Trebuie sa ceri de la fiecare numai ceea ce poate fiecare sa dea, spuse mai departe regele. Autoritatea se bizuie, inainte de orice, pe ratiune. Daca-i poruncesti poporului tau sa se azvarle in mare, el se va razvrati. Am dreptul de a cere supunere, pentru ca poruncile mele sunt intelepte.

- Si asfintitul meu de soare? ii aminti micul print care, atunci cand punea o intrebare, nu uita niciodata de ea.

- Vei avea si-un asfintit de soare. Voi da aceasta porunca. Dar cunoscand legile ocarmuirii, voi astepta pana cand imprejurarile vor fi prielnice.

- Si asta cam cand va fi? vru sa afle micul print.

- Hm! Hm! raspunse regele, care incepu sa caute intr-un calendar gros. Hm! Va fi pe la... pe la... va fi asta-seara, pe la ora sapte si patruzeci de minute! Si vei vedea cat sunt de ascultat.

Micul print incepu sa caste. Ii parea rau dupa apusul de soare. Si apoi, locul era cam plictisitor.

- Nu mai am nici o treaba pe-aici, ii spuse regelui. Am sa plec mai departe!

- Nu pleca, zise regele, care era nespus de mandru sa aiba un supus. Nu pleca, te fac ministru!

- Ce fel de ministru?

- De... justitie!

- Dar n-am pe cine judeca aici!

- Nu se stie, zise regele. Inca nu mi-am strabatut regatul tot. Sunt tare batran, loc pentru caleasca n-am si ostenesc daca umblu pe jos.

- Ei! Dar am vazut chiar eu, zise micul print aplecandu-se, ca sa mai arunce o privire de partea cealalta a planetei. Nici acolo nu e nimeni...

- Te vei judeca, atunci, pe tine insuti, spuse regele. E lucrul cel mai greu. A te judeca pe tine insuti e mult mai greu decat a-l judeca pe altul. Daca ajungi sa te judeci cum trebuie, inseamna ca esti cu-adevarat un intelept.

- Eu, zise micul print, as putea sa ma judec pe mine insumi oriunde m-as afla. Nu-i nevoie sa raman aici.

- Hm! Hm! facu regele, cred ca pe planeta mea se afla pe undeva un guzgan batran. Il aud noaptea. Ai putea sa-l judeci pe acest guzgan batran. Il vei condamna din cand in cand la moarte. Astfel, viata lui va atarna de felul in care vei imparti dreptatea. Sa-l gratiezi insa de fiecare data, ca sa-l ai mereu. Nu e decat unul.

Insa micul print, inchind cu pregatirile de plecare, nu voia sa-l mahneasca defel pe batranul monarh: - Daca maria ta ar dori sa ma supun numaidecat, mi-ar putea da o porunca inteleapta. Mi-ar porunci, de pilda, sa plec intr-un minut. Mi se pare ca imprejurarile sunt prielnice...

Cum regele nu-i dadu nici un raspuns, mai intai micul sovai, apoi, cu un oftat, porni la drum.

- Te fac ambasadorul meu! Se grabi atunci sa strige regele. Era plin de maretie si de autoritate.

„Ciudati mai sunt oamenii mari!” isi spuse micul print, continuandu-si calatoria.

XI

Pe cea de-a doua planeta traia un vanitos.

- Aha! Aha! Iata ca vine un admirator! striga de departe vanitosul, de indata ce-l zari pe micul print.

Caci, pentru vanitosi, oamenii ceilalti nu sunt decat niste admiratori.

- Buna ziua, zise micul print. Nostima palarie mai aveti!

- Pentru salut, raspunse vanitosul. Salut cu ea cand sunt aclamat. Din nefericire, pe aici nu trece nimeni niciodata.

- Da? facu micul print, care nu intelegea.

- Loveste-ti palmele una de alta, il sfatui atunci vanitosul.

Micul print isi lovi palmele vanitosul saluta cu modestie, ridicandu-si palaria.

„*E mai cu haz aici decat la rege*”, isi zise micul print. Si iarasi incepu sa-si loveasca palmele una de alta... Vanitosul incepu si el sa salute, ridicandu-si palaria.

Dupa ce trecura astfel cinci minute, pe micul print il obosi monotonia jocului.

- Si, pentru ca palaria sa cada jos, intreba el, ce-ar fi de facut?
- Vanitosul insa nu-l auzi. Vanitosii nu aud niciodata decat laudele.
- Ma admiri intr-adevar atat de mult? il intreba el pe micul print.
- Ce inseamna „*a admira*”?
- A admira inseamna a recunoaste ca eu sunt omul cel mai frumos, cel mai bine imbracat, cel mai bogat si cel mai inteligent de pe planeta.
- Dar tu esti singur pe planeta ta!
- Fa-mi aceasta placere. Admira-ma totusi!
- Te admir, zise micul print ridicand usor din umeri, dar la ce-ti poate folosi lucrul acesta?

Si micul print pleca.

„*Oamenii mari, de buna seama, sunt tare ciudati*”, isi spuse el cu nevinovatie, continuandu-si calatoria.

XII

Pe planeta urmatoare traia un betiv. Vizita fu aici foarte scurta, insa ea il cufunda pe micul print intr-o adanca amaraciune.

- Ce faci acolo? ii spuse betivului, pe care il gasi sezand tacut in fata unei gramezi de sticle goale si a unei gramezi de sticle pline.
- Beau, raspunse betivul cu un aer jalnic.
- Si de ce bei? il intreba micul print.
- Ca sa uit, raspunse betivul.
- Ce sa uiti? il cerceta micul print, caruia i se si facuse mila de el.
- Ca sa uit ca mi-e rusine, marturisi betivul, lasandu-si capul in jos.
- Si de ce sa-ti fie rusine? intreba micul print, dorind sa-i vina in ajutor.
- Rusine ca beau, incheie betivul, care se fereca pentru totdeauna in tacerea lui.

Si micul print pleca, naucit.

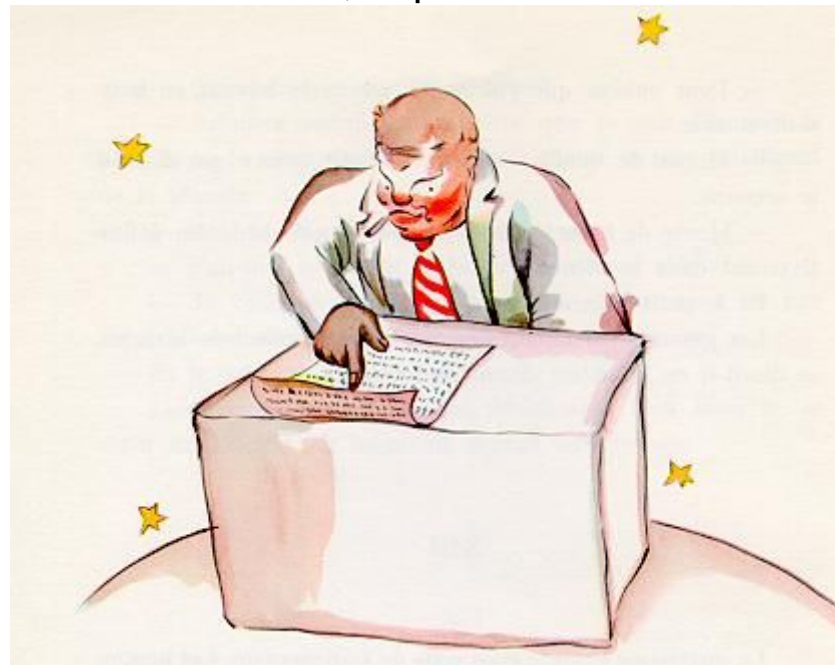
„*Oamenii mari, de buna seama, sunt foarte ciudati*”, isi spuse el, continuandu-si calatoria.

XIII

Cea de-a patra planeta era locuita de un businessman. Omul acesta era atat de ocupat, incat nici nu-si inalta capul cand sosi micul print.

- Buna ziua, spuse micul print. Vi s-a stins tigara.

- Trei cu doi fac cinci. Cinci si cu sapte, doisprezece. Doisprezece si cu trei, cincisprezece. Buna ziua. Cincisprezece si cu sapte, douazeci si doi. Douazeci si doi si cu sase, douazeci si opt. N-am timp s-o aprind. Douazeci si sase si cu cinci, treizeci si unu. Uff! Face, deci, cinci sute unu milioane, sase sute douazeci si doua de mii, sapte sute treizeci si una.

- Cinci sute de milioane de ce?

- Hai? Tot aicea esti? Cinci sute de milioane... nu mai stiu... Am atata treaba! Eu sunt un om serios, nu ma tin de baliverne! Doi si cu cinci, sapte...

- Cinci sute de milioane de ce? starui micul print, care in viata lui nu renuntase la o intrebare, de vreme ce-o pusese.

Businessmanul isi inalta capul:

- In cincizeci si patru de ani, de cand traiesc pe planeta aceasta, n-am fost deranjat decat in trei randuri. Prima oara, acum douazeci si doi de ani, cand a picat, Dumnezeu stie de unde, un carabus. Facea un zgomot ingrozitor. Si am gresit de patru ori la o adunare. A doua oara, acum

unsprezece ani, din pricina unei crize de reumatism. Eu nu fac miscare. Nu am timp de hoinareala. Sunt un om serios! A treia oara... iaca-t-o! Cum ziceam, cinci sute unu milioane...

- Milioane de ce?

Businessmanul intelese ca nu era nici o speranta sa fie lasat in pace:

- Milioane de lucruri din celea marunte, care se vad cateodata pe cer.

- Muste?

- Ba nu, marunte si care stralucesc.

- Albine?

- Ba nu. Marunte, aurii si care-i fac pe alde pierde-vara sa viseze. Eu insa sunt un om serios! Nu mai am timp sa ma pierd in visari.

- Aha! Stele?

- Chiar asa. Stele.

- Si ce faci cu cinci sute de milioane de stele?

- Cinci sute unu milioane, sase sute douazeci si doua de mii, sapte sute treizeci si una. Eu sunt un om serios, un om precis.

- Si ce faci cu stelele astea?

- Ce fac cu ele?

- Da.

- Nimic. Le stapanesc.

- Esti stapanul stelelor?

- Da.

- Dar abia am cunoscut un rege, care...

- Regii nu stapanesc. Ei „domnesc” peste... E cu totul altceva.

- Si la ce-ti foloseste daca esti stapanul stelelor?

- Imi foloseste ca sa fiu bogat. Ca sa cumpar alte stele, cand cineva le descopera.

„Asta, isi zise micul print, gandeste cam ca betivanul de-adineauri.” li mai puse totusi cateva intrebari: - Cum poate cineva sa stapaneasca stelele?

- Ale cui stele? raspunse morocanos businessmanul.

- Nu stiu. Ale nimanui.

- Atunci sunt ale mele, deoarece eu m-am gandit primul la lucrul asta.

- Si e de ajuns?

- Bineinteles. Cand gasesti un diamant, care nu-i al nimanui, e al tau. Cand gasesti o insula, care nu-i a nimanui, e a ta. Cand ai cel dintai o idee,

o brevetezi: e a ta. Asa ca eu sunt stapanul stelelor, pentru ca nimeni, inaintea mea, nu s-a gandit vreodata sa le stapaneasca.

- Asta asa e, zise micul print. Si ce faci cu ele?

- Le administrez. Le socotesc si iar le socotesc, zise businessmanul. Nu-i deloc usor. Eu sunt insa un om serios!

Micul print nu se multumi cu atat.

- Eu, daca am un fular, pot sa-l pun la gat si sa-l iau cu mine. Daca am o floare, pot s-o culeg si s-o iau cu mine. Tu insa nu poti sa culegi stelele!

- Nu, dar pot sa le depun la banca.

- Cum adica?

- Adica scriu pe o bucata de hartie cate stele am. Si pe urma, hartia asta o incui intr-un sertar.

- Si asta-i tot?

- E de-ajuns!

„Are haz, se gandii micul print. E destul de poetic. Dar nu e prea serios.”

Cu privire la lucrurile serioase, micul print avea parerile lui, foarte deosebite de parerile oamenilor mari.

- Eu, mai zise el, am o floare, pe care o stropesc in fiecare zi. Am trei vulcani, pe care-i curat in fiecare saptamana. Caci il curat si pe cel stins. Nu se stie niciodata. Vulcanii trag folos, dupa cum trage folos si floarea mea din faptul ca eu sunt stapanul lor. Tu insa nu le esti de folos stelelor...

Businessmanul deschise gura, dar nu gasi nici un raspuns, iar micul print pleca.

„Oamenii mari, de buna seama, sunt nemaipomeniti de ciudati”, isi spuse el cu nevinovatie, continuandu-si calatoria.

XIV

Cea de-a cincea planeta era cu totul neobisnuita. Era cea mai mica dintre toate. Cuprindea numai atata loc cat sa incapa pe ea un felinar si un lampagiu. Micul print nu izbutea sa inteleaga la ce putea fi de folos un felinar si-un lampagiu undeva, pe cer, pe o planeta fara case si fara locuitori. Cu toate acestea, isi spuse: „*Se prea poate ca omul acesta sa fie un nerod. E totusi mai putin nerod decat regele, decat vanitosul, decat businessmanul si decat betivul. Munca lui macar are o noima. Cand isi aprinde felinarul, e ca si cum ar face sa se mai nasca o stea sau o floare. Cand isi stinge felinarul, isi adoarme floarea sau steaua. O indeletnicire foarte frumoasa. Cu adevarat folositoare de vreme ce-i frumoasa.*”

Cand ajunse pe planeta, il saluta cuviincios pe lampagiu:

- Buna ziua. De ce-ai stins felinarul?
- Consemnul, raspunse lampagiul. Buna dimineata.
- Cum asa consemnul?
- Consemnul sa-mi sting felinarul. Buna seara.

Si iar il aprinse.

- Dar de ce l-ai aprins iar?
- Consemnul, raspunse lampagiul.
- Nu pricep, zise micul print.

- Nu-i nimic de priceput, zise lampagiul. Consemnul e consemn. Buna dimineata.

Si isi stinse felinarul.

Apoi isi sterse fruntea cu o batista cu patratele rosii.

- Am o meserie cumplita. Candva, avea si ea o chibzuiala. Dimineata stingeam, iar seara aprindeam. Imi ramanea restul zilei, ca sa ma odihnesc, si restul noptii, ca sa dorm...

- Si pe urma s-a schimbat consemnul?

- Consemnul nu s-a schimbat, zise lampagiul. Tocmai asta e nenorocirea! De la an la an, planeta s-a invartit din ce in ce mai repede, iar consemnul nu s-a schimbat!

- Si-atunci? zise micul print.

- Si-atunci, pentru ca acum se invarteste o data pe minut, eu nu mai am o clipa de odihna. Aprind si sting o data pe minut!

- Asta-i nostim! La tine zilele tin un minut!

- Ba nu e nostim deloc, zise lampagiul. A trecut o luna de cand stam de vorba.

- O luna?

- Da. Treizeci de minute. Treizeci de zile! Buna seara.

Si iar aprinse felinarul.

Micul print se uita la el. Ii era drag lampagiul acela atat de credincios consemnului. Isi aduse aminte de apusurile de soare, in cautarea carora el insusi se ducea odinioara, mutandu-se cu scaunul din loc. Vru sa-si ajute prietenul: - Stii... cunosc eu un mijloc prin care sa te odihnesti ori de cate ori vei vrea...

- Totdeauna vreau, zise lampagiul. Caci poti sa fii credincios si lenes totodata.

Micul print adauga:

- Planeta ta e atat de mica, incat daca faci trei salturi, ai inconjurat-o. N-ai decat sa umbli mai incet, astfel incat sa fii mereu in soare. Cand vei vrea sa te odihnesti, umbla... iar ziua are sa tina cat ai sa vrei tu.

- Nu-mi ajuta mare lucru, zise lampagiul. Ceea ce imi place mie la viata e sa dorm.

- Nu-i chip, zise micul print.

- Nu-i chip, zise si lampagiul. Buna dimineata.

Si isi stinse felinarul.

„Pe acesta, zise micul print, in vreme ce isi urma calatoria, pe acesta l-ar dispretui toti ceilalti: regele, vanitosul, betivul si businessmanul. Cu

toate acestea, e singurul care nu mi se pare caraghios. Poate fiindca se ingrijeste de altceva decat de sine insusi."

Ofta cu parere de rau si isi mai spuse:

„E singurul cu care puteam sa ma imprietenesc. Planeta lui e intr-adevar atat de mica. Nu e loc pentru doi insi..."

Lucrul pe care micul print nu indraznea sa si-l marturiseasca nici siesi era ca lui ii parea rau pentru aceasta binecuvantata planeta, mai cu seama din pricina celor o mie patru sute patruzeci de apusuri de soare in douazeci si patru de ore!

XV

Cea de-a sasea planeta era o planeta de zece ori mai mare. Traia pe ea un Domn batran care scria niste carti uriase.

- Ia te uita! Vine un explorator! striga el cand il zari pe micul print.

Micul print se aseza pe masa, ca sa mai rasufle putin. Calatorise pana acum atat de mult!

- Dincotro vii? il intreba Domnul cel batran.

- Ce-i cartea asta groasa? zise micul print. Ce faceti dumneavoastra aici?

- Sunt geograf, zise Domnul cel batran.

- Ce este un geograf?

- E un savant care stie unde se afla marile, fluviile, orasele, muntii si pustiurile.

- Foarte interesant, zise micul print. In sfarsit, o meserie adevarata! Si arunca o privire de jur-impjur pe planeta geografului. Nu mai vazuse niciodata o planeta atat de mareata.

- Este tare frumoasa planeta dumneavoastra. Se gasesc si oceane pe-aici?

- Oh! (Micul print era dezamagit) Dar munti?

- N-as putea sa stiu, zise geograful.

- Dar orase, si fluvii, si pustiuri?

- Nici asta n-as putea sa-ti spun, zise geograful.

- Dar dumneavoastra sunteti geograf!

- Intocmai, zise geograful, numai ca eu nu sunt explorator. Duc mare lipsa de exploratori. Nu geograful e acela care face numaratoarea oraselor, a fluviilor, a marilor, a oceanelor si a pustiurilor. Geograful e un om prea important ca sa hoinareasca. El nu-si paraseste biroul, ci vin exploratorii la el. Le pune intrebari si isi face insemnari dupa amintirile lor. Iar daca amintirile vreunuia i se par demne de luat in seama, geograful pune sa se faca cercetari cu privire la moralitatea exploratorului.

- Si de ce, ma rog?

- Pentru ca daca un explorator ar minti, in cartile de geografie s-ar produce catastrofe. La fel si in cazul unui explorator care ar bea prea mult.

- Cum asa? intreba micul print.

- Pentru ca betivii vad dublu. Geograful, atunci, ar insemna doi munti, acolo unde de fapt nu se afla decat unul singur.

- Stiu pe cineva, zise micul print, care ar fi un prost explorator.

- Se poate. Cum ziceam, daca moralitatea exploratorului pare multumitoare, se trece la cercetari in legatura cu descoperirea lui.

- Se duce cineva acolo, ca sa vada?

- Nu. E prea multa bataie de cap. I se cere insa exploratorului sa aduca probe. Daca, de pilda, e vorba despre descoperirea unui munte, i se cere sa aduca niste pietre mari.

Deodata, geograful se tulbura:

- Ei, dar tu vii de departe! Tu esti explorator! Fa-mi o descriere a planetei tale!

Si geograful, dupa ce-si deschise registrul, isi ascuti creionul. Povestirile exploratorilor sunt insemnate mai intai cu creionul. Ca sa fie insemnate cu cerneala, se asteapta pana cand exploratorul vine cu probele.

- Asadar? intreba geograful.

- O! La mine, zise micul print, nu prea ai ce vedea, e loc putin de tot. Am trei vulcani. Doi vulcani activi si un vulcan stins. Insa nu se stie niciodata.

- Nu se stie niciodata, zise geograful.

- Mai am si o floare.

- Noi nu insemnam florile, zise geograful.

- Cum asa? E tot ce poate fi mai frumos!

- Pentru ca florile sunt efemere.

- Ce inseamna „*efemere*”?

- Geografile, zise geograful, sunt cartile cele mai de pret dintre toate cartile. Ele nu se invecchesc niciodata. Se intampla foarte rar ca un munte sa-si schimbe locul. Foarte rar un ocean se goleste de apa. Noi scriem despre lucruri eterne.

- Dar vulcanii stinsi se pot trezi, il intrerupse micul print. Ce inseamna „*efemer*”?

- Noua ne e tot una daca vulcanii sunt stinsi sau daca sunt treji, zise geograful. Insemnatate pentru noi are numai muntele. El nu e schimbator.

- Dar ce inseamna „*efemer*”? starui micul print, care in viata lui nu renuntase la o intrebare, de vreme ce-o pusese.

- Inseamna „*ceva amenintat sa piara in curand*”.

- Floarea mea e amenintata oare sa piara in curand?

- Bineinteles!

„*Floarea mea e efemera*”, isi zise micul print, „*si nu are decat patru spini, ca sa se apere de lume! Iar eu am lasat-o singura acasa!*”

Aceasta a fost cea dintai tresarire a caintei sale. Isi regasi insa cumpatul:

- Pe unde ma sfatuiesti sa mai merg? intreba el.

- Pe planeta Pamant, raspunse geograful. Are o faima buna...

- Si micul print pleca, gandindu-se la floarea lui.

XVI

Ce-a de-a saptea planeta a fost, prin urmare, Pamantul.

Pamantul nu e o planeta oarecare! Poti numara pe el o suta unsprezece regi (fara a-i uita, bineinteles, pe regii negri), sapte mii de geografi, noua sute de mii de businessmani, sapte milioane si jumatate de betivi, trei sute unsprezece milioane de vanitosi, adica vreo doua miliarde de oameni mari.

Ca sa va puteti face o parere despre intinderea Pamantului, am sa va spun ca, inainte de nascocirea luminii electrice, trebuia intretinuta acolo, pe intreg cuprinsul celor sase continente ale sale, o adevarata armata de patru sute saizeci si doua de mii cinci sute unsprezece lampagii.

Daca te uitala la el ceva de mai departe, aveai in fata ochilor o priveliste incantatoare. Miscarile acestei armate erau diriguite ca acelea ale unui balet de opera. Venea mai intai randul lampagiilor din Noua Zeelanda si din Australia. Apoi, dupa ce-si aprindeau felinarele, acestia plecau la culcare. Intrau atunci in dans, la randul lor, lampagiii din China si Siberia. Apoi si ei se furisau pe nesimtite in culise. Atunci venea randul lampagiilor din Rusia si din Indii. Apoi, al celor din Africa si Europa. Apoi, al celor din America de Sud. Apoi, al celor din America de Nord. Si niciodata nu stricau randuiala intrarii lor in scena. Era maret!

Numai lampagiul singurului felinar de la Polul Nord si confratele sau, cel cu singurul felinar de la Polul Sud, duceau un trai trandav si de nepasare: lucrau de doua ori pe an.

XVII

Cand vrei sa faci o gluma, se intampla sa mai si minti cate putin. N-am fost nici eu prea cinstit cand v-am vorbit de lampagii. Ma tem ca nu cumva aceia care n-o cunosc sa-si faca o parere gresita despre planeta noastra. Oamenii, pe Pamant, ocupa foarte putin loc. Daca cele doua miliarde de locuitori care impanzesc Pamantul ar sta in picioare, nitel inghesuiti, ca la un miting, ei ar incapea cu usurinta intr-o piata publica de douazeci de mile lungime, pe douazeci de mile latime. Omenirea ar putea fi ingramadita pe cea mai marunta insulita din Pacific.

Oamenii mari, de buna seama, nu va vor crede. Isi inchipuie ca ocupa mult loc. Se socotesc grozavi, ca baobabii. Asa ca ar trebui sfatuiti sa calculeze singuri. Caci nu mai pot de dragul cifrelor: lucrul acesta le va fi pe plac. Voi insa nu va pierdeti vremea cu pedepse scolaresti. E de prisos. Aveti incredere in mine.

Micul print, asadar, cand ajunsese pe Pamant, se mira foarte mult ca nu vede pe nimeni. Tocmai incepuse sa se teama ca nu cumva sa fi gresit planeta, cand un inel de culoarea lunii se misca pe nisip.

- Buna seara, rosti micul print, oarecum la intamplare.
- Buna seara, rosti sarpele.
- Pe ce planeta am cazut? intreba micul print.
- Pe Pamant, in Africa, raspunse sarpele.
- Aha!... Va sa zica nu se afla nimeni pe Pamant?
- Aici e pustiu. In pustiiuri nu e nimeni. Pamantul e mare, zise sarpele.

Micul print se aseza pe-o piatra si-si inalta ochii catre cer:

- Ma intreb, zise el, daca nu cumva stelele sunt luminate numai pentru ca astfel fiecare, candva, sa poata gasi propria lui stea. Priveste planeta mea. E chiar deasupra noastra... Dar cat e de departe!

- E frumoasa, zise sarpele. Ce cauti tu pe-aici?
- Am niste necazuri cu o floare, zise micul print.
- Aha! facu sarpele.

Si tacura amandoi.

- Unde sunt oamenii? vorbi in cele din urma micul print. Te simti cam singur in pustiu...
- Singur te simti si printre oameni, zise sarpele.

Micul print il privi indelung.

- Esti un animal ciudat, ii spuse el intr-un tarziu. Subtire ca un deget...
- Sunt insa mai puternic decat degetul unui rege, zise sarpele.

Micul print zambi:

- Prea puternic nu esti tu... n-ai nici macar labe... nici macar nu poti calatori...

- As putea sa te duc mai departe decat o corabie, zise sarpele.

Se incolaci, ca o bratara de aur, pe glezna micului print:

- Pe acela pe care-l ating, il redau pamantului din care a iesit, mai zise.

Tu insa esti neprihanit si vii de pe o stea...

Micul print nu raspunse nimic.

- Mi-e mila de tine, esti atat de plapand pe Pamantul asta plin de granit!

As putea sa te ajut intr-o buna zi, daca-ti pare prea rau dupa planeta ta. As putea...

- Oh! Am inteles prea bine, rosti micul print, dar de ce vorbesti mereu in enigme?

- Eu pe toate le dezleg, zise sarpele.

Si tacura amandoi.

XVIII

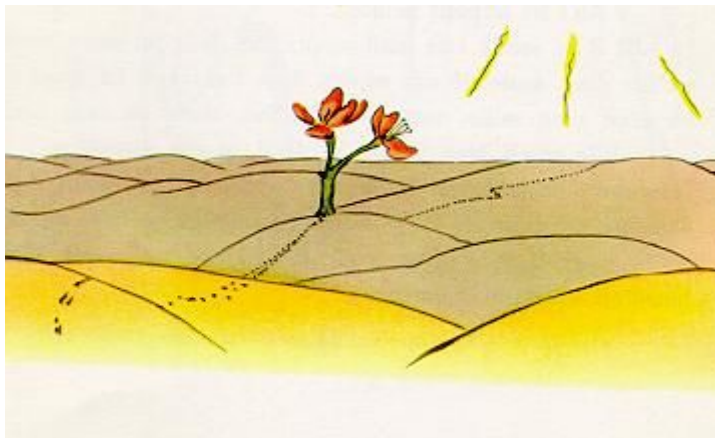
Micul print strabatu pustiul si nu intalni decat o floare. O floare doar cu trei petale, o floare atat de neinsemnata.

- Buna ziua, zise micul print.
- Buna ziua, zise floarea.
- Unde sunt oamenii? intreba cuviincios micul print.

Floarea, candva, vazuse trecand pe-acolo o caravana.

- Oamenii? Sa tot fie, cred, vreo sase-sapte la numar. Cu ani in urma, i-am zarit o data... Nu se stie insa niciodata unde-i poti gasi. Ii poarta vantul. Ei nu au radacini, si asta-i stinghereste mult.

- Ramai cu bine, rosti micul print.
- Te du cu bine, zise floarea.

XIX

Micul print se urca pe un munte inalt. Singurii munti pe care-i vazuse el vreodata erau cei trei vulcani ai lui, care-i ajungeau doar pana la genunchi. Iar de vulcanul cel stins se folosea ca de un scaunel. „*De pe un munte ca asta de inalt, isi zise el atunci, am sa vad dintr-o privire toata planeta si pe toti oamenii*”. Insa nu zari decat colturi de stanca, foarte ascutite.

- Buna ziua, zise micul print oarecum la intamplare.
- Buna ziua... Buna ziua... Buna ziua... raspunse ecoul.
- Cine sunteti voi? zise micul print.
- Cine sunteti voi... Cine sunteti voi... Cine sunteti voi... raspunse ecoul.
- Fiti prietenii mei, sunt singur, zise el.
- Sunt singur... sunt singur... sunt singur... raspunse ecoul.

„*Ce planeta caraghioasa! se gandi el atunci. Numai uscaciune, numai piatra colturoasa, numai sare. Iar oamenii n-au nici un pic de fantezie. Nu fac altceva decat sa-ngane ceea ce le spui... Acasa, eu am o floare: vorbea intotdeauna ea intai...*”

XX

Iata insa ca veni si clipa cand, dupa ce umbla o vreme indelungata prin nisip, pe stanci si prin zapezi, micul print, intr-un sfarsit, descoperi un drum. Iar drumurile, toate, duc spre oameni.

- Buna ziua, spuse el.

Se afla intr-o gradina de trandafiri infloriti.

- Buna ziua, zisera trandafirii.

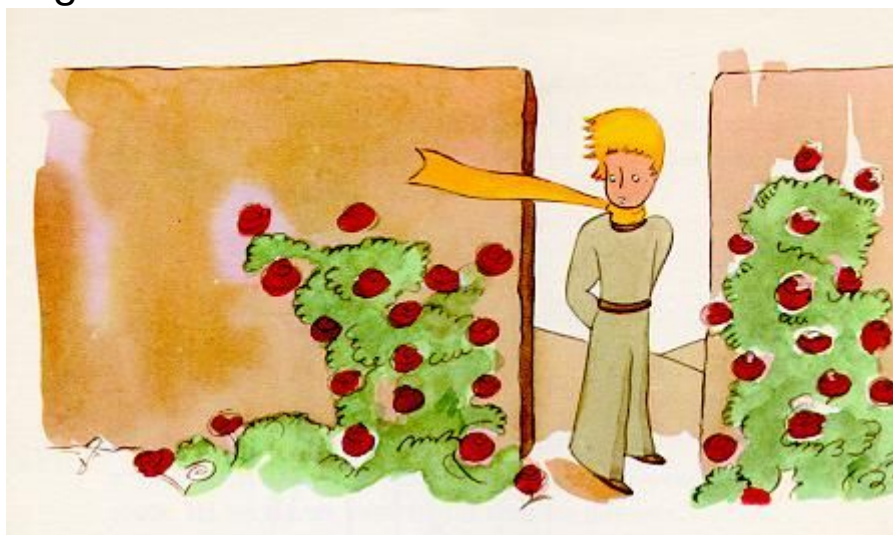
Micul print ii privi. Toti erau aidoma cu floare lui.

- Cine sunteti voi? ii intreba el inmarmurit.

- Noi suntem trandafiri, zisera trandafirii.

- Vai! facu micul print.

Si se simtea foarte nefericit. Floarea lui ii povestise ca era, in univers, singura in felul ei. Si iata ca se mai aflau aici cinci mii, toate semanand cu ea, intr-o singura gradina!

„Tare s-ar mai socoti jignita, isi zise el, daca ar vedea una ca asta... nu s-ar mai opri din tuse si s-ar preface chiar ca moare, ca sa scape de rusine. Iar eu as fi, desigur, nevoit sa ma prefac c-o ingrijesc, pentru ca altminteri, ca sa ma indurereze si pe mine, s-ar lasa sa moara cu-adevarat...”

Apoi isi zise mai departe: „Ma credeam inavutit cu o floare fara seaman, si iata ca n-am decat o floare de rand. Cu asta numai si cu trei

vulcani, care-mi vin doar pana la genunchi si dintre care unul e poate stins pe vecie, nu prea sunt un mare print..."

Si, culcat in iarba, planse.

XXI

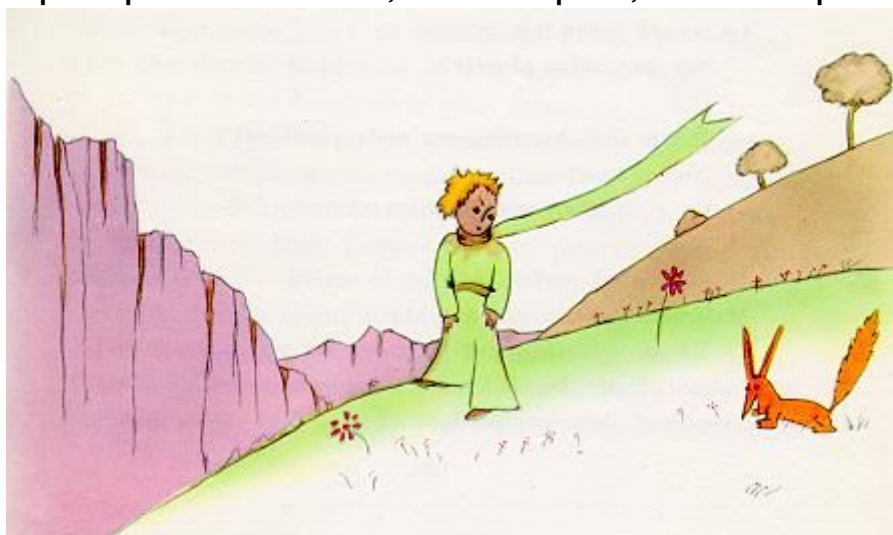
Chiar atunci sosi si vulpea:

- Buna ziua, zise vulpea.
- Buna ziua, raspunde cuviincios micul print intorcandu-se, dar nu vazu pe nimeni.

- Sunt aici, zise glasul, sub mar...
- Cine esti tu? zise micul print. Esti tare frumoasa...
- Sunt o vulpe, zise vulpea.
- Vino sa te joci cu mine, o pofti micul print. Sunt atat de trist...
- Nu pot sa ma joc cu tine, zise vulpea. Nu sunt imblanzita.
- A! Iarta-ma, rosti micul print.

Dar dupa un rastimp de gandire, adauga:

- Ce inseamna „a imblanzi”?
- Nu esti de prin partea locului, zise vulpea, ce cauti pe-aici?

- Caut oamenii, zise micul print. Ce inseamna „a imblanzi”?
- Oamenii, zise vulpea, au pusti si vaneaza. E foarte neplacut! Mai cresc si gaini. E singurul folos de pe urma lor. Cauti gaini?
- Nu, zise micul print. Caut prieteni. Ce inseamna „a imblanzi”?
- E un lucru de mult dat uitarii, zise vulpea. Inseamna „a-ti crea legaturi”...
- A-ti crea legaturi?

- Desigur, zise vulpea. Tu nu esti deocamdata pentru mine decat un baietas, aidoma cu o suta de mii de alti baietasi. Iar eu nu am nevoie de tine. Si nici tu n-ai nevoie de mine. Eu nu sunt pentru tine decat o vulpe, aidoma cu o suta de mii de alte vulpi. Dar daca tu ma imblanzesti, vom avea nevoie unul de altul. Tu vei fi, pentru mine, fara seaman in lume. Eu voi fi, pentru tine, fara seaman in lume...

- Incep sa inteleg, zise micul print. E undeva o floare... mi se pare ca m-a imblanzit...

- Se prea poate, zise vulpea. Pe Pamant intalnesti tot soiul de lucruri...

- O! Dar nu e pe Pamant, zise micul print.

Vulpea se arata foarte nedumerita:

- Pe alta planeta?

- Da.

- Pe planeta aceea sunt vanatori?

- Nu.

- Interesant. Dar gaini?

- Nici.

- Nimic nu e desavarsit, suspina vulpea.

Vulpea insa se intoarse la gandurile ei:

- Viata mea e vesnic aceeaasi. Eu vanez gainile, pe mine ma vaneaza oamenii. Toate gainile se aseamana intre ele, si toti oamenii se aseamana intre ei. Asa ca ma cam plictisesc. Dar daca tu ma imblanzesti, viata mi se va insenina. Voi cunoaste sunetul unor pasi deosebiti de-ai tuturor. Pasii altora ma fac sa intru sub pamant. Ai tai ma vor chema din vizuina, ca o melodie. Si-apoi, priveste! Vezi tu, colo, lanurile acelea de grau? Eu nu mananc paine. Mie graul nu mi-e de folos. Lanurile de grau mie nu-mi trezesc nici o amintire. Si asta-i trist! Tu insa ai parul de culoarea aurului. Va fi, de aceea, minunat cand ma vei fi imblanzit! Graul, auriu si el, imi va aminti de tine. Si-mi va fi nespuse de draga murmurarea vantului prin grau...

Vulpea tacu si se uita la micul print.

- Te rog... imblanzeste-ma, zise apoi.

- Bucuros as vrea, raspunse micul print, numai ca nu prea am timp. Am de cautat prieteni si o multime de lucruri de cunoscut.

- Nu cunoastem decat ceea ce imblanzim, zise vulpea. Oamenii nu mai au timp sa cunoasca nimic. Cumpara lucruri de-a gata, de la negutatori.

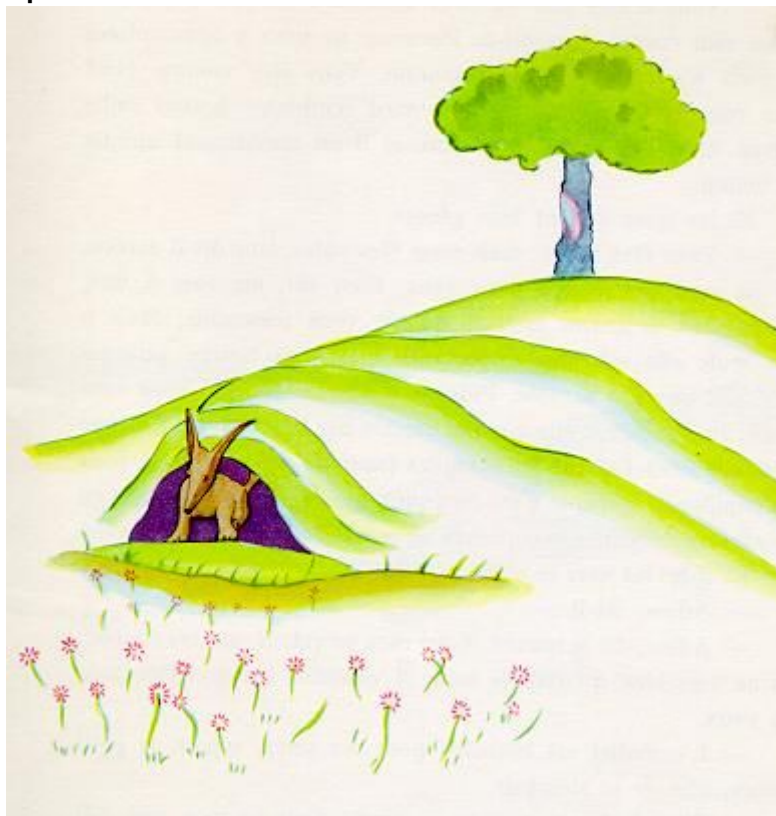
Cum insa nu exista negutatori de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Daca vrei cu adevarat sa ai un prieten, imblanzeste-ma!

- Ce trebuie sa fac? zise micul print.

- Trebuie sa ai foarte multa rabdare, raspunse vulpea. La inceput, te vei aseza ceva mai departe de mine, uite-asa, in iarba. Eu te voi privi cu coada ochiului, iar tu nu vei zice nimic. Graiul e izvor de neintelegeri. Insa vei putea, pe zi ce trece, sa te asezi din ce in ce mai aproape de mine...

A doua zi, micul print veni din nou.

- Ar fi fost mai bine daca veneai si astazi la aceeasi ora, zise vulpea. Daca tu, de pilda, vii la ora patru dupa-amiaza, eu inca de la ora trei voi incepe sa fiu fericita. Si cu cat va trece timpul, cu-atat mai fericita ma voi simti. La ora patru, ma va cuprinde un framant si o neliniste: voi descoperi cat pretuieste fericirea! Dar daca vii la voia intamplarii, niciodata nu voi sti la care ceas sa-mi impodobesc sufletul. Ne trebuie rituri.

- Ce-i acela rit? zise micul print.

- E inca un lucru de mult dat uitarii, zise vulpea. E ceea ce face ca o zi sa se deosebeasca de celelalte zile, o ora, de celelalte ore. De pilda, vanatorii mei au un rit. Se duc sa joace, joia, cu fetele din sat. Joia, prin urmare, e o zi minunata! Ma plimb si eu atunci, pana la vie. Daca vanatorii

s-ar duce la joc la voia intamplarii, toate zilele ar fi la fel, iar eu n-as mai avea niciodata vacanta.

Si-asa micul print imblanzi vulpea. Iar cand ora despartirii fu aproape:

- Vai! zise vulpea... Am sa plang.

- Din vina ta, zise micul print, eu nicidecum nu-ti voiam raul, ci numai tu ai vrut sa te-mblanzesc...

- Asa e, zise vulpea.

- Dar ai sa plangi! zise micul print.

- Asa e! zise vulpea.

- Si-atunci nu dobandesti nimic din asta!

- Ba dobandesc, zise vulpea, datorita culorii graului.

Apoi adauga:

- Du-te sa mai vezi o data trandafirii. Vei descoperi ca floarea ta nu are n lume seaman. Intoarce-te apoi la mine, sa-ti iei ramas bun, iar eu iti voi darui o taina.

Micul print se duse sa mai vada o data trandafirii.

- Voi nu semanati intru nimic cu floarea mea, voi inca nu sunteti nimic, le spuse el. Pe voi nimeni nu v-a imblanzit, precum nici voi n-ati imblanzit pe nimeni. Sunteti asa cum era si vulpea mea. Nu era decat o vulpe, aidoma cu altele o suta de mii. Eu insa mi-am facut din ea un prieten, iar ea acum nu are in lume seaman.

Si florile se rusinara.

- Sunteti frumoase, dar sunteti desarte, le mai spuse el. Nimeni n-ar avea de ce sa moara pentru voi. Floarea mea, fireste, un trecator de rand ar crede ca e asemeni voua. Ea insa singura e mai de pret decat voi toate laolalta, fiindca pe ea am adapostit-o sub clopotul de sticla. Fiindca pe ea am ocrotit-o cu paravanul. Fiindca pentru ea am ucis omizile (in afara doar de cateva, pentru fluturi). Fiindca pe ea am ascultat-o cum se plangea, ori cum se lauda, ori cateodata chiar si cum tacea.

Fiindca ea e floarea mea.

Si se duse inapoi la vulpe.

- Ramai cu bine, zise el...

- Te du cu bine, zise vulpea. Iata care-i taina mea. E foarte simpla: Limpede nu vezi decat cu inima. Ochii nu pot sa patrunda-n miezul lucrurilor.

- Ochii nu pot sa patrunda-n miezul lucrurilor, spuse dupa dansa micul print, ca sa tina minte.

- Numai timpul impartit cu floarea ta face ca floarea ta sa fie atat de pretioasa.

- Numai timpul impartit cu floarea mea... facu micul print, ca sa tina minte.

- Oamenii au dat uitarii adevarul acesta, zise vulpea. Tu insa nu trebuie sa-l uiti. Devii raspunzator de-a pururi pentru ceea ce ai imblanzit. Tu esti raspunzator de floarea ta.

- Eu sunt raspunzator de floarea mea... spuse dupa dansa micul print, ca sa tina minte.

XXII

- Buna ziua, zise micul print.
- Buna ziua, zise acarul.
- Ce faci aici? zise micul print.
- Triez calatorii in pachete de cate o mie, zise acarul. Dau drumul

trenurilor, care-i poarta cand la dreapta, cand la stanga.

Si un rapid straluminat, bubuind ca tunetul, cutremura cabina acelor.

- Sunt tare grabiti, zise micul print. Ce anume cauta?

- Nici chiar omul de la locomotiva nu stie, zise acarul.

Si al doilea rapid straluminat trecu, bubuind, in partea cealalta.

- Se si intorc? intreba micul print.

- Nu sunt aceiasi, zise acarul. Acestia vin in locul celorlalti.

- Erau nemultumiti acolo unde se aflau?

- Niciodata nu esti multumit unde te afli, zise acarul.

Si bubui tunetul celui de-al treilea rapid straluminat.

- Acestia au pornit in urmarirea calatorilor dintai? intreba micul print.

- Nu urmaresc nimic, zise acarul. Dorm acolo, inauntru, ori poate stau si casca. Numai copiii isi turtesc nasul de ferestre.

- Numai copiii stiu ce cauta, rosti micul print. Ei isi impart timpul cu o papusa de carpa si ea devine foarte pretioasa, si daca cineva le-o ia, incep sa planga...

- Au noroc, zise acarul.

XXIII

- Buna ziua, zise micul print.
- Buna ziua, zise negutatorul.

Era un negutator de hapuri perfectionate, care potolesc setea. Inghiti cate unul pe saptamana si nu mai simti nevoia sa bei.

- Pentru ce le vinzi? zise micul print.
- Aduc o mare economie de timp, zise negutatorul. Expertii au facut un calcul. Economisesti cincizeci si trei de minute pe saptamana.
- Si ce poti sa faci cu aceste cincizeci si trei de minute?
- Fiecare face ce vrea...

„Eu, isi spuse micul print, daca as avea de irosit cincizeci si trei de minute, as porni in liniste spre o fantana.”

XXIV

Ne aflam in cea de-a opta zi, de cand ramasesem in pana in pustiu si, in timp ce ascultam povestea cu negutatorul, sorbisem si cel din urma strop al proviziei mele de apa.

- Vai! i-am spus micului print, sunt foarte frumoase amintirile tale, dar eu inca nu mi-am reparat avionul, nu mai am nimic de baut si as fi la randu-mi fericit de-as putea porni in liniste spre o fantana!

- Prietena mea, vulpea... zise el.

- Dragul meu baiat, nu mai e vorba de vulpe!

- Cum asa?

- Pentru ca avem sa murim de sete...

El nu m-a inteles; mi-a raspuns:

- E bine sa ai un prieten, chiar daca e sa mori. Eu, unul, sunt tare bucuros ca m-am imprietenit cu o vulpe.

„Nu-si da seama de primejdie, mi-am spus. Lui niciodata nu-i e foame si nici sete. Pentru el e de ajuns un strop de soare...”

El insa s-a uitat la mine si mi-a raspuns chiar la ceea ce gandeam:

- Si mie mi-e sete... sa cautam o fantana...

Ma incerca o moleseala: n-are nici un rost sa cauti o fantana, la voia intamplarii, prin pustiu fara de sfarsit. Cu toate acestea, porniram la drum.

Si-am mers astfel ore de-a randul, tacuti, pana cand se lasa noaptea si incepura sa se-aprinda stelele. Eu le zaream ca prin vis, caci din pricina setei ma cuprinsese o usoara ameteala. Cuvintele micului print imi jucau in minte: - Adica si tie ti-e sete? I-am intrebat.

El insa nu mi-a dat raspuns la intrebare. Atat a zis:

- Apa mai poate fi buna si pentru suflet...

Nu intelegeam ce vrea sa spuna, dar am tacut... Stiam prea bine ca nu trebuia sa-i pun intrebari.

Ostenise. Se aseza. M-am asezat si eu alaturi. Si, dupa o tacere, mi-a mai spus:

- Stelele sunt frumoase datorita unei flori pe care nimeni nu o vede...

I-am raspuns: „*De buna seama*”, si m-am uitat, fara sa spun nimic, la undele nisipului batut de luna.

- E frumos pustiul, adauga el.

Si era adevarat. Intotdeauna mi-a fost drag pustiul. Te asezi pe o duna de nisip. Nu vezi nimic. Nu auzi nimic. Si cu toate acestea, ceva straluceste in linistea lui...

- De aceea e frumos pustiul, zise micul print, fiindca undeva ascunde o fantana...

Am fost uimit ca inteleg deodata tainica stralucire a nisipului. Pe vremea cand eram copil, locuiam intr-o casa straveche si legenda spunea ca acolo s-ar afla ascunsa o comoara. Bineinteles ca nimeni nu i-a dat de urma niciodata, poate nici n-a cautat-o nimeni. Ea insa fermeca intreaga casa. Caci in adancul inimii ei, casa mea ascundea o taina...

- Da, i-am spus eu micului print, fie ca e vorba despre o casa, fie despre stele sau pustiu, ceea ce le da frumuseti ramane nevazut.

- Ma bucur, zise el, ca esti de aceeasi parere cu vulpea mea.

Cum micul print adormi, il luai in brate si pornii din nou la drum. Eram induiosat. Mi se parea ca port o gingasa comoara. Mi se parea chiar ca niciodata pe pamant nu se aflase ceva mai gingas. Ma uitam, in lumina lunii, la fruntea-i palida, la ochii lui inchisi, ii priveam suvitele de par ce-i tremurau in vant si ma gandeam: „*Ceea ce vad eu aici nu e decat invelisul. Lucrul cel mai pretios ramane nevazut...*”

Cum un suras usor aluneca pe buzele-i intredeschise, m-am gandit: „Ceea ce ma induioseaza atat de mult la acest print adormit e credinta lui fata de o floare, e icoana unei flori ce straluceste inlauntru-i, ca flacara-ntr-o lampa, chiar si atunci cand doarme... Si banuiam in el o gingasie si mai mare. Trebuie sa ocrotim cu grija lampile: orice adiere e in stare sa le stinga...

Si tot mergand asa, am dat, in revarsatul zorilor, peste fantana.

XXV

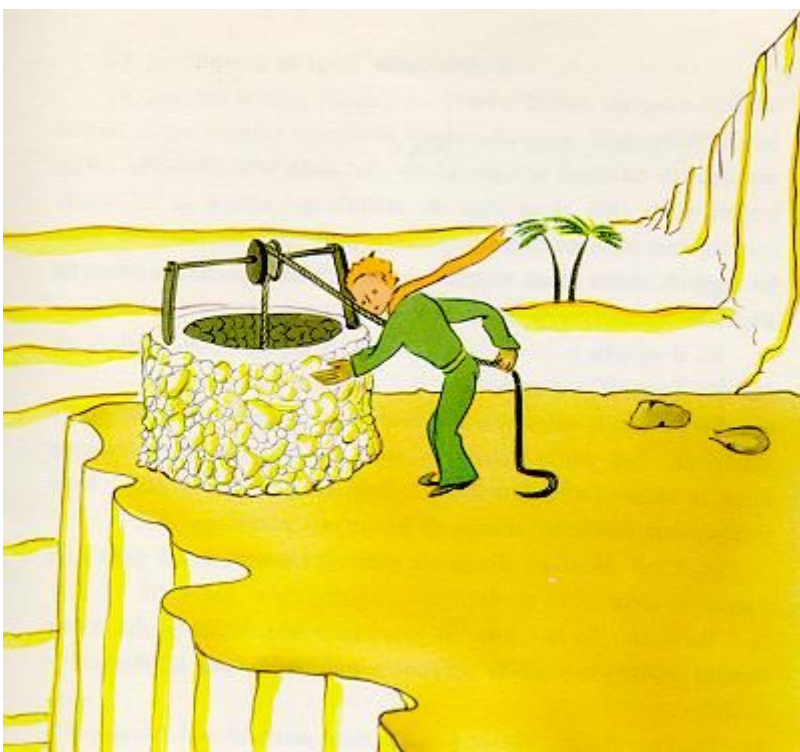
- Oamenii, zise micul print, se infunda in trenurile lor rapide, dar nu mai stiu nici ei ce cauta. Asa ca se framanta si se sucesc de colo-colo.

Si adauga:

- Nu merita atata osteneala...

Fantana pe care o descoperisem noi nu semana deloc cu fantanile sahariene. Fantanile sahariene sunt niste simple gropi sapate in nisip. A noastra era aidoma unei fantani de tara. Prin partile acelea insa nu se afla nici un sat, iar mie mi se parea ca visez.

- Ciudat, ii spusei micului print, sunt toate gata pregatite: scripetele, ciutura si funia...

El rase, apuca de funie si puse scripetele in miscare. Si scripetele genu, asa cum geme o morisca veche, dupa ce vantul a adormit o vreme indelungata.

- I-auzi, zise micul print, noi trezim fantana si ea canta...

Nu voiam ca el sa se osteneasca.

- Lasa-ma pe mine, am rostit, pentru tine e prea greu.

Am tras afara ciutura, incet, pana-n dreptul ghizdului. Am asezat-o deasupra, cumpanind-o bine. Cantecul scripetelui imi staruia in urechi, iar in apa care tot mai tremura, vedeam cum tremura soarele.

- Mi-e sete de apa asta, zise micul print, da-mi sa beau...

Iar eu atunci am inteles ce cautase!

I-am dus ciutura la gura. El inchise ochii si bau. Era dulce ca o sarbatoare. Apa aceasta era cu totul altceva decat o hrana oarecare. Se nascuse din drumul strabatut sub stele, din cantecul scripetelui, din truda bratelor mele. Era precum un dar de buna pentru suflet. Tot astfel, pe vremea cand eram copil, lumina pomului de Craciun, melodia liturghiei de la miezul noptii si duiosia zambetelor alcatuiau intreaga stralucire a darului ce-l primisem.

- Oamenii de pe meleagurile tale, zise micul print, cresc cinci mii de trandafiri intr-o singura gradina... si tot nu gasesc ceea ce cauta...

- Nu gasesc, i-am raspuns.

- Si totusi ceea ce cauta ei ar putea fi gasit intr-o singura floare sau intr-un strop de apa...

- De buna seama, i-am raspuns eu.

Si micul print adauga:

- Ochii insa sunt orbi. Cu inima trebuie sa cauti!

Bausem si eu. Rasuflasem usurat. Nisipul, in revarsatul zorilor, e de culoarea mierei. Culoarea aceea, ca de miere, ma facea de asemeni fericit. De ce oare eram cuprins de neliniste...

- Trebuie sa-ti tii fagaduinta, imi spuse cu blandete micul print, care din nou se asezase langa mine.

- Ce fagaduinta?

- Stii tu... o botnita pentru oaia mea... eu sunt raspunzator de floarea aceea!

Am scos schitele desenelor din buzunar. Micul print le zari si zise, razand:

- Baobabii tai cam seamana cu niste verze...

- Vai!

Si eu care eram asa de mandru de baobabii mei!

- Vulpea ta... urechile... cam seamana cu niste coarne... sunt prea lungi!

Si iarasi rase.

- Esti nedrept, baietas, eu nu ma pricepeam sa desenez nimic altceva in afara de serpi boa intregi si serpi boa spintecati.

- A, da! merge si-asa, zise el, copiii stiu.

Asa ca desenai o botnita. Si, dandu-i-o, simtii cum mi se frange inima.

- Nu inteleg ce ai de gand.

El insa nu-mi raspunse. Rosti:

- Stii, cand am cazut eu pe Pamant... maine e un an de-atunci...

Apoi, dupa o lunga tacere, adauga:

- Am cazut pe-aici, pe-aproape...

Si se imbujora.

Si iarasi, fara sa inteleg de ce, ma incerca o amaraciune ciudata. In mine, totusi, se isca o intrebare: - Nu din intamplare, asadar, in dimineata cand te-am cunoscut, acum o saptamana, te plimbai asa, de unul singur, la mii de leghe de orice asezare omeneasca! Te intorceai la locul caderii?

Micul print se imbujora din nou.

Iar eu adaugai sovaitor:

- Poate fiindca se-mplineste anul?...

Micul print din nou se-mbujora. El niciodata nu raspundea la intrebari, dar daca te imbujorezi inseamna „da”, nu-i asa?

- Vai! am rostit eu, mi-e teama...

El insa imi spuse:

- Acum trebuie sa lucrezi. Trebuie sa te intorci la masina ta. Eu te astept aici. Vino inapoi maine seara...

Mie insa nu-mi trecu nelinistea. Imi aminteam de vulpe. Esti in pericol sa mai si plangi putin, daca te-ai lasat imblanzit...

XXVI

În preajma acelei fatani, se aflau ruinele unui vechi zid de piatră. A doua zi spre seară, pe când mă înapoiam de la treburile mele, l-am zărit încă de departe pe micul meu print, sezând acolo, sus, cu picioarele atarnând în gol. Și l-am auzit vorbind:

- Cum adică, nu-ți aduci aminte? zicea el. Nu e chiar aici.

Fără îndoială, i-a răspuns un glas de undeva, căci el din nou s-a împotrivit:

- Ba da! Ba da! Ziua e aceasta, dar locul nu-i aici...

Am mers mai departe, spre zid. Încă nu vedeam, nici n-auzeam pe nimeni. Cu toate acestea micul print vorbea din nou: - ... bineînțeles. Ai să vezi unde încep urmele mele pe nisip. N-ai decât să mă aștepti acolo. Am să vin la noapte.

Mă aflam la douăzeci de metri departare de zid și încă nu vedeam nimic.

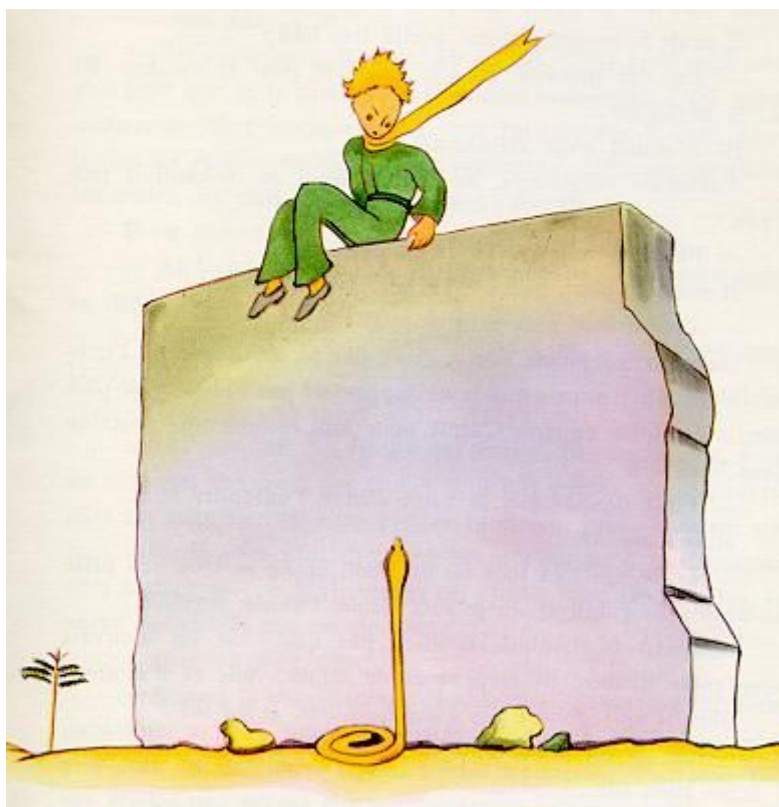
Micul print mai spusese, după o tăcere:

- Ai venit bun? Ești sigur că n-ai să mă faci să sufăr multă vreme?

M-am oprit cu inima stransă, dar tot nu pricepeam nimic.

- Acum du-te..., zise el, vreau să cobor!

M-am uitat atunci în jos. Vedeam acolo, înălțat spre micul print, un șarpe boa din aceia galbeni, care te rapune în treizeci de secunde. Cautându-mă prin buzunar, ca să-mi scot revolverul, am început să alerg, însă șarpele, la zgomotul pe care-l faceam, se lăsa ușor la vale, pe nisip, scurgându-se ca o fantă țânțitoare care moare, și, fără să se prea grăbească, se furisă printre pietre, cu un fosnet marunt și metalic.

Am ajuns la zid, abia in clipa cand sa-l prind in brate pe prostutul meu de print micut, care se facuse alb ca zapada.

- Ce nazbatie mai e si asta? Acuma-mi stai de vorba si cu serpii!

I-am desfacut nelipsitul fular de aur. L-am udat cu apa pe la temple si i-am dat sa bea. Si nu ma mai incumetam sa-i pun nici o intrebare. El, privindu-ma cu ochi patrunzatori, isi petrecu bratele pe dupa gatul meu. Simteam cum ii bate inima, asemeni unei pasari care moare, cand ai impuscat-o. Imi vorbi: - Ma bucur ca ai descoperit ce-i trebuia masinii tale. Vei putea sa te intorci acasa...

- De unde stii?

Voisem tocmai sa-l instiintez ca, in ciuda tuturor asteptarilor, izbutisem sa-mi repar avionul!

Nu-mi dadu nici un raspuns la intrebare, ci adauga:

- Azi ma intorc si eu acasa...

Pe urma, ganditor:

- E mult mai departe, e mult mai greu...

Imi dadeam seama ca se va intampla ceva cu totul neobisnuit. Il strangeam in brate ca pe un copilas si-mi parea, cu toate astea, ca luneca in jos, cantr-o genune, si nu puteam sa fac nimic ca sa-l opresc.

Avea o privire adanca, pierduta-n departari:

- Am cu mine oaia. Si lada pentru oaie. Si botnita...

Si surase cu tristete.

Am asteptat asa, un timp indelungat. Simteam cum se inviora incetul cu incetul.

- Ti-a fost frica, puior...

Fireste ca-i fusese frica! Dar a ras incetisor:

- Diseara o sa-mi fie si mai frica...

Din nou mi-a dat fiori de gheata simtamantul ca avea sa se intample ceva de neinlaturat. Si-am inteles atunci ca niciodata n-as putea sa ma impac cu gandul ca n-am sa-l mai aud razand. Pentru mine, rasul lui era ca o fantana in pustiu.

- Puior, mai vreau sa te aud razand...

Dar el mi-a spus:

- La noapte e un an. Steaua mea se va afla atunci chiar deasupra locului unde-am cazut anul trecut...

- Nu-i asa, puior, ca nu-i decat un vis urat, povestea ta cu sarpele, si cu intalnirea, si cu steaua...

El insa n-a raspuns la intrebare, ci mi-a spus:

- Lucrul cel mai pretios ramane nevazut...

- Desigur...

- La fel e si cu floarea. Daca te-ai indragostit de-o floare, care se gaseste pe o stea, ti-e drag, noaptea, sa te uiti pe cer. Toate stele sunt inflorite.

- Desigur...

- La fel e si cu apa. Apa din care mi-ai dat tu sa beau era asemeni unei melodii, datorita scripetelui si funiei... ti-aduci aminte... era buna...

- Desigur...

- Te vei uita la stele, noaptea. Steaua mea e prea micuta, ca sa-ti arat unde se afla. E mai bine asa. Pentru tine, oricare dintre stele va fi steaua mea. Asa incat te vei uita cu drag la toate stelele... Toate vor fi prietene cu tine. Si-apoi, as vrea sa-ti fac un dar...

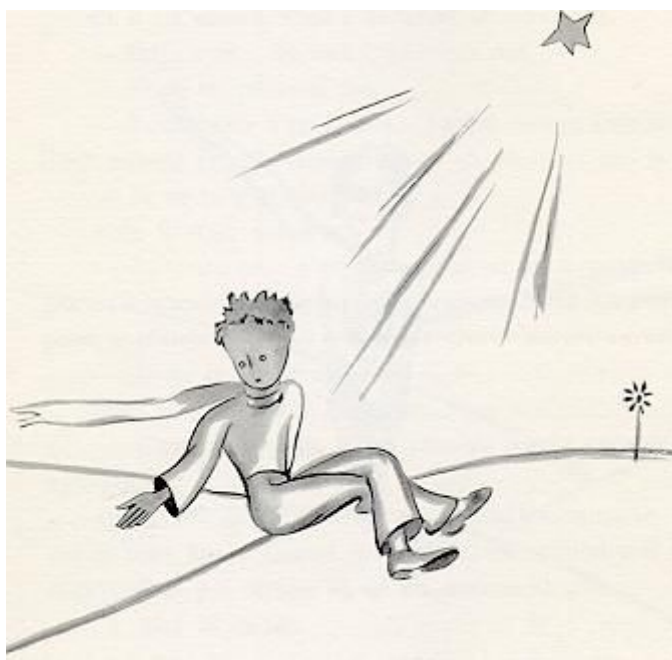
Din nou a ras.

- Ah! puisor, puisor, imi place cand aud rasul asta!

- Chiar el va fi si darul meu... va fi asa cum e apa...

- Ce vrei sa spui?

- Stelele nu sunt la fel pentru toti oamenii. Pentru unii, cei care calatoresc, stelele sunt calauze. Pentru altii, sunt numai niste luminite. Savantii vad in ele doar probleme. Pentru businessmanul meu, erau bucati de aur. Insa toate stelele acestea nu au grai... Numai pentru tine stelele vor fi ca pentru nimeni altul...

- Ce vrei sa spui?

- Noaptea, cand te vei uita pe cer, fiindca eu voi locui pe una dintre ele, fiindca pe una dintre ele voi rade, atunci va fi pentru tine ca si cand ar rade toate stelele. Tu singur vei avea, tu singur, stele care stiu sa rada!

Si-a ras din nou.

- Iar dupa ce-ti va fi trecut durerea (durerea intotdeauna trece), vei fi fericit ca m-ai cunoscut. Vom fi de-a pururi prieteni. Iti va fi dor sa radem impreuna. Si vei deschide uneori fereastra, asa, numai de drag... Iar prietenii tai se vor mira, vazandu-te ca razi de cate ori te uiti pe cer. Atunci, tu le vei spune: „*Da, intotdeauna stelele ma fac sa rad!*” Iar ei te vor crede nebun. Va insemna ca ti-am jucat un renghi grozav...

Si-a ras din nou.

- Va fi intocmai ca si cand, in loc de stele, ti-as fi daruit o sumedenie de clopotei ce stiu sa rada...

Si-a ras din nou. Pe urma iarasi a devenit serios:

- La noapte... stii... sa nu mai vii.

- N-am sa ma despart de tine.

- Ti se va parea ca sufar... voi parea intrucatva ca mor. Asa se-ntampla. Nu veni sa vezi, nu merita...

- N-am sa ma despart de tine.

Dar el era cuprins de-ngrijorare:

- Daca-ti spun aceste lucruri... e din pricina sarpelui. Nu e bine sa te muste... Serpii sunt niste lighioane rautacioase. Niste lighioane care pot sa te muste numai din placere...

- N-am sa ma despart de tine.

Insa ceva il linisti:

- E drept, ca, pentru a doua muscatura, nu mai au venin...

In noaptea aceea nu l-am vazut cand a plecat. A fugit pe nesimtite. Cand am izbutit sa-i dau de urma, mergea intins, cu pas grabit. Nu mi-a spus decat: - A! esti aici...

Si m-a luat de mana. Apoi din nou s-a tulburat:

- Rau ai facut. Te va indurera. Iti va parea ca am murit, dar nu va fi adevarat...

Eu nu spuneam nimic.

- Intelegi. E prea departe. Nu pot ca car cu mine trupul acesta. E prea greu.

Eu nu spuneam nimic.

- Va fi insa ca un invelis vechi si parasit. Un invelis vechi nu e ceva trist...

Eu nu spuneam nimic.

Lui ii cam pieri curajul. Totusi, se mai osteni sa-mi spuna:

- Stii, va fi placut. Si eu voi privi la stele. Toate stelele vor fi niste fantani, cu cate un scripet ruginit. Toate stelele-mi vor da sa beau...

Eu nu spuneam nimic.

- Va fi atat de frumos! Tu vei avea cinci sute de milioane de clopotei, eu voi avea in schimb cinci sute de milioane de fantani...

Si a tacut si el, deoarece plangea...

- Am ajuns. Lasa-ma sa fac un pas numai eu singur!

Si s-a asezat, deoarece i se facuse frica.

A mai rostit:

- Stii... floarea mea... eu sunt raspunzator de ea. Si e atat de plapanda! Si e atat de nestiutoare! Nu are decat patru spini, o nimica toata, ca sa se apere de lume...

M-am asezat si eu, caci nu ma mai tineau picioarele.

A zis:

- Iata... asta-i tot...

A mai sovait putin, apoi s-a ridicat. A facut un pas. Eu n-am putut sa ma clintesc din loc. Pe urma, n-a mai fost nimic decat o fulgerare galbena pe langa glezna lui. A ramas o clipa nemiscat. N-a tipat. S-a prabusit incet, precum se prabuseste un copac. Si nici un zgomot nu s-a auzit, din pricina nisipului.

S-a prabusit incet, precum se prabuseste un copac.

XXVII

Iar de-atunci au trecut, iata, sase ani... Intamplarea aceasta n-am mai povestit-o nimanui. Camarazii mei, cand m-au vazut, au fost nespuse de bucurosi ca mai traiam. Eram indurerat, dar lor le-am spus: „*Sunt ostenit...*” Acum mi-a mai trecut putin. Adica... nu chiar de tot. Stiu insa bine ca s-a-ntors acasa, pe planeta lui, deoarece, in revarsatul zorilor, nu i-am mai gasit trupul. Nu era un trup atat de greu... Si mi-e drag, noaptea, sa ascult stelele. E ca si cum as asculta cinci sute de milioane de clopotei...

Numai ca, iata, se petrece un lucru nemaipomenit. Botnitei pe care i-am desenat-o micului print, am uitat sa-i adaug legatoarea de piele. N-o fi putut s-o puna niciodata la botul oii lui. Si-atunci, ma-ntreb: „*Oare ce s-a petrecut acolo? Se prea poate ca oaia sa fi mancat floarea...*”

Uneori imi spune: „*De buna seama, nu! Micul print, in fiecare noapte, isi inchide floarea sub clopotu-i de sticla si pazeste bine oaia...*” Atunci sunt fericit. Si stelele, toate, rad incetisor.

Alteori imi spun: „*Te mai fura cateodata gandul si-i de-ajuns! A uitat, intr-o seara, de clopotul de sticla, ori poate oaia, peste noapte, a iesit din lada ei pe nesimtite...*” Si-atunci toti clopoteii se preschimba-n lacrimi!...

Totul, acolo, e invaluit intr-o adanca taina. Pentru voi, care de asemeni il iubiti pe micul print, ca si pentru mine, nimic in univers nu mai ramane cum a fost, de vreme ce undeva, acolo, nu se stie unde, o oaie, pe care n-o cunoastem, a mancat, ori ba, un trandafir...

Uitati-va la cer. Intrebat-va: oare oaia a mancat, ori ba, floarea? Si veti vedea cum totul e altfel... Si nimeni, dintre oamenii mari, nu va pricepe niciodata ca lucrul acesta e atat de pretios.

Aceasta este, pentru mine, cea mai frumoasa si cea mai trista priveliste din lume. E aceeasi priveliste pe care ati vazut-o si cu doua pagini mai inainte, dar eu am desenat-o inca o data, ca sa v-o arat mai bine. In locul acesta micul print s-a ivit pe Pamant, apoi a disparut.

Uitati-va atent la privelistea aceasta, astfel incat sa fiti siguri ca o veti recunoaste daca intr-o buna zi veti calatori prin Africa, in pustiu. Si daca veti ajunge sa treceti si pe acolo, va rog din suflet, nu va grabiti, zaborviti putin in dreptul stelei. Si-atunci, daca vine la voi un copil, daca rade, daca are par de aur, daca nu raspunde cand e intrebat, veti ghici desigur cine e. Asa ca fiti buni! Nu ma lasati sa fiu atat de trist: scrieti-mi deodata ca s-a-ntors...

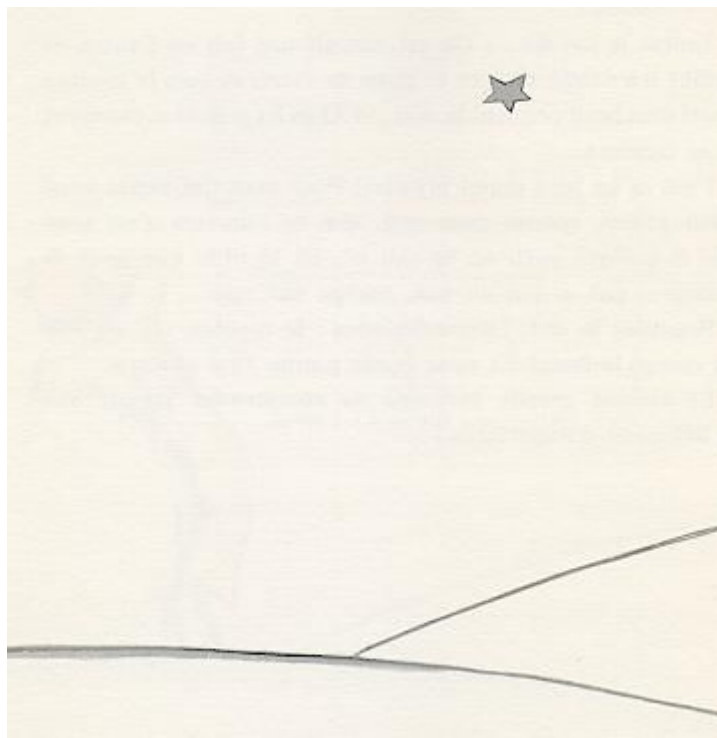

Table of Contents

[Title page](#)